

Ar pašā wifuschehliga Augsta Keisara wehleshanu.

Mahjas Weefis ar peefuhstichamu
 lufumeem maffā:
 Ar peefuhstichamu
 eefshemē:
 Par gadu 3 rbl. — lap.
 1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.
 1/4 gadu 1 rbl. — lap.
 Rīgā fanemot:
 Par gadu 2 rbl. — lap.
 1/2 gadu 1 rbl. — lap.
 1/4 gadu 60 lap.
 Ar peefuhstichamu
 adshemē:
 Par gadu 3 rbl. 60 lap.
 1/2 gadu 2 rbl. — lap.
 1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Mahjas Weefis.

Politiskis un literariskis laikraksts.

Medalija un eespedizija
 atrodas Rīgā,
 Ernesta Blates grabmatu-
 un bilschu-brulatawa un
 burtu-leetuwē pee Petera
 basnija.
Sludinajumi maffā
 8 lap. par weenas slejas
 smalku raski rinbinu.
Eespelejami uš Mahjas
Weefis un sludinajumi
 fustanti uš schadu adresi:
 Bn. sreneximio rasoru
 Мача. Биачес, r. Пара
 (Mahj. W. eesped. Rīgā.)

Mahjas Weefis isnabf weenreis nedela, treschdeenās. — Ar patru numuru isnabf literariskis peelikums un patru mehnesi semfopibas peelikums.

Mahjas Weefa Mehneschraaksta

10. burtniza

isnabkufe.

„Mahjas Weefa“ un „Mahjas Weefa Mehneschraaksta“ pirmee numuri, kas to wehlab, wehl ir dabujami.

„Mahjas Weefis“ ar abem peelikumeem ar peefuhstichamu maffā: par 1/2 gadu 3 rbl., par 1/4 gadu 1 rbl. 60 lap., par 1/4 gadu 1 rbl.

„Mahjas Weefa Mehneschraaksta“ ar peefuhstichamu maffā: Mahjas Weefa abonenteem kopā ar Mahjas Weefis: par 1/2 gadu 5 rbl., par 1/4 gadu 2 rbl. 80 lap., par 1/4 gadu 1 rbl. 60 lap.

„Mahjas Weefa“ un „Mahjas Weefa Mehneschraaksta“ eespedizija.

Saturo: Zara zelojums. — Spitaliba. (Veigas.) — No eefshemes: a) Waldbibas leetas. b) Baltijas notikumi. c) No jūtam Kreewijas pufem. — No Rīgās. — Grabmatu galds. — Kugneeziba. — No ahsfemem. — Walejas wehstules. — Turgu sinas. — Telegramas. — Dashedi raksti: Sinaschana un tautas bagatiba. — Fotografeschanas aparats preefsh ritenbrauceem. **Literariskā Beelikumā:** Zehle. (Turpinajums.) — Regais. (Veigas.) — Pileeni is dshwes.

Zara zelojums.

Sem wiskraksta „Le voyage du Tzar“ (Zara zelojums) Frantschu nopeetnā schurnalā „Revue des deux mondes“ eewetots pasihstamā Frantschu sinatnu wihra un rakstneela Leroa Bolje (Leroy Beaulieu) apzerejums par Zara zelojumu. Schini raksta, ka jau tas no til nopeetna un pasihstama sinatnu wihra darba bija fagaibams, atrodams eewehrojamas domas un tajā arī atspogotojas wispahri Frantschu tautas nopeetnā behu domas par wina tehwijas politisko un saimneezisko stahwollu tagadnē, par wina paschu stiprajām un wahajām pufem, par to, ko wina no sawas warenās draudsenes, Kreewijas, war fagaibit un to ne u. t. t.

Tā la schis apzerejums sarakstis ihf preefsh Wina

Keisaristo Majestatu nobraufschanas Franziā, tad pasneegdami scha raksta todolu zeram, ka zeen. laststajeem nebuhs nepatihstami dshredet ko Franziā domaja un jura augsto apzeemojumu fagaibot.

„Jau Franziā waldibas forma,“ tā minetais rakstneeks faka, „peefshir Zara zelojumam daudis leelatu wehribu preefsh mums un daudis leelatu nosihmi ahsfemem. Presidenta mahjotta Etshejas pils eefete (notestu sinamu zereemontiju, parafchu u. t. t. eewehriba un ispihbichana), jau gan war peedot arī muhsu walstisgalwai brihwalstis presidentam leelu, gandrihs karalistu spofschumu, bet Kreewijas Keisars un Keisareene neapzeemo ne Fora kungu, ne kundsi, pat ne Frantschu republiku, tee apzeemo Frantschu tautu! Mums eemefis par to preezatees. Frantschu-Kreewi fabeedriba zaur Zara zelojumu ofzieli apsegeleta. Ko wina nosihme, kahds ir tās noluhfs? Waj ta, ka daudsi baldbijas, sadaliss Eiropu dshwds fara lehgards un Eiropas misfigos fara pulkus nostahdis ihnā weeru pret otru? Ai ne! Srahdas, ka schi fabeedriba ir meera un apmeerinaschanas sahles. Eiropa, jau gabeem ilgi lihfs pat sobeem apbrunota, nu reis tal war atdusetees sinadama, ka meeru kaut kurā latrā brihbi istrauzet ne-eespehi ne Werline, ne Roma. . . Sinams, ka tagad walboschais meers nu gan ir behdigis, postofschs, tautas bagatibu aprijofschs meers, kas pabalstas weenigi itai us misjoneem saldatu schitkeem. Bet waj Eiropā XIX. gadu simtena beigās jel mas war jitudu meeru fagaibit? Un waj nahfofschais gadu simtenis, kura ribta blahsina jau pee apwahschana redsama, buhs laimigaks? Kaut nahfotne muhsu zeribas til ahtri ne-ismihjinatu! Us nahfotni palaujotees ir til weegli fapnot. Mehš domajam, ka Zara Nikolaja II. zelojums spehi dascheem fapneem dot pamatu. Sapnofschana un fantaseschana jau ir jaunibas laika galwenakā privilegija (preefsheteesiba), bet waj arī nebuhtu labi, kad weja Eiropa drufzin atjaunotos, un sajustu fewi jaunibas spirtumtu usflatot scho jaunno Walbineeku un wina daiko Kaulatu Draudseni, kuras wifur fanem tā nahfotnes zeribu un tā meera wehstneefschus. Lai sekojam Wina Majestates zelojumam zaur Eiropu. Schis zelojums naw ne til ween politiskis zelojums (lai gan pašā wina sahskumā

nahwe pahrschibsa Kreewu ahrleetu ministri, knasu Loba-nowu-Rostowski), ne, schis zelojums ir arī famillijas zelojums, waretu gandrihs teitt kahsu zelojums. Wina Majestate negribeja apzeemot til ween sawus keisariskos amata brahfus, bet arī zitus masatos walbineekus, ar kureem Wina faista radneezibas faites. Un tā la walbineeku nami ir weens ar otru saweenoti nestaitamām radneezibas faitem, tad schis politiskais apzeemojums ir bes schaubam uslubtojams arī la radneeziskis. Behz tam kad Las apzeemojis wifu leelwalstju galwas, Zars Nikolajs II. beids sawu zelojumu masajā Darmschitates galwā, Sawas Dshwes Beedrenes schuhpla weeta, schai pilsheta, kura no liktena it la isredseta, lai is tureenes zeltos Kreewijas Keisareenes. Wina pirmee sofi bij us Wina Augstās Mahtes tehwiiju, kuso, jako Daniju, kur wina tehws, Aleksanders III. til labprahst mehdsfa usfuretees. Danija un Sefene, schis ir wisklusafās weetas Zara zelojumā, kuras nepe-ejamas ne diplomatu, ne awischneeku sintahribai. Eiropā nostatijās ar wisleelato interesi us leelwalstju walbineeku fastapschanos. Apshwezinajees wispirms ar teem Eiropas walbineekeem, kas nes keisara un karata goda wahrbu, Zars Nikolajs II. sneedf roku arī muhsu presidentam. No Peterburgas waj Kijewas un reis zesh us Franziju eet itai zaur Austriju waj Wahziju un apmekletoj papreefsh Habshurgeefschus un Hohenzollerus Keisars Nikolajs II. ispidija weenigi itai sawu meera neseja uferumu.

Pirmo apmekleja keisaru Franzi Josefū. Zars Nikolajs II. pasina scho zeku; jau sawa tehwa waldbibas laika us ta wehleschanos Las kahpa pa firmās Wihnes pils trepem augschup un no ta laika wareja manit, ka Habshurgas keisaru zilts tuwojas Romanowu Biltij. Katrs labs Eiropetis war par to til preezatees un neweenam Franzijsim naw eemefla par to usftrauktes. Wehsture war peerahdit dashu labu eewehrojumu un pamahzofschu mainu. Ja pasaulē ir walstis, kas pret Austro-Ungariju nesajuhst ne naiba, ne greisshdibas, tad ta ir Franzijs. Tee laiki, kur muhsu tehwu tehwi redseja wina sawu dabigo cenaidneeku, jau sen pagahjuschi. Zensdamās weena otru aistawet, Eiropā spehlet galweno lomu, schis walstis fita weena otrai tahdas

Daschadi raksti.

Sinaschana un tautas bagatiba.

Profesora A. S. Eshuprowa preefshlasijums.

Schis jautajums us pirmo aju ujmeteenu leelas jau sen galigi isfshirts, bet pateesiba wisch sazehlis wisds laids un sajek arī wehl tagad warbuht pat wairal domu starpibas, nēla daschs labs jits stribdus preefshemets. Schis jautajums neaistar sinaschana un iglshibas labumu wispahrigi, bet wina nosihmi sinamā tautas dshwes laukā, saimneezibas laukā un pee tam wina relatibo (samehra) nosihmi zitu faktoru starpā. Schahda weida schis jautajums wehl tahku no sawas isfshirshanas.

Jau Eiropas wehstures pirmās laikmetās tita peeprahtas zilwela dshwes nokahrofchanā prahtam augstafas teshibas. Greekis bija pahrtleezinats un isfajija ar sawa pirmā filosofa muti, ka gudriba ir tikumbas un labklahjibas pamats. Tital sinaschana un prahta attihstiba rada zilwela laimi; tital „prahts eekustina nedshwo weelu“. — Sinatnem Eiropā wehlat atjaunojotees un it ihpaschi apgaismibas gadu simteneem fahfotees prahtam tita atkal eerahdita galwenā weeta. Pirmee reformatori (atjaunotaji) tairni sludina, ka sinaschana ir Deewa swebtiba un usajina walbineekus dibinat sfolas. Slawenais Anglu filosofs, dabas pehneeks un walstiswihrs Belons attihsta warēnās domas, ka sinaschana ir wara, ka ta ir pamats, us kura jadibinajas zilwela pahrwaldibai par materiju un dabu. Wahzu filosofijas tehws Leibnits isfata gaischu tizibu, ka zilweze ees us preefshu til ar apgaismibas un prahta palshdshibu.

Wiss, kas zilwelam peeder, ir wina rolu darbs. Daba mums dob daudis dabwanu, bet wina neprasa atlihdsibas par sawu labdaribu. Gaisš, kuru mehš ee-elpojām, saules stars, kuresch pehz jaunatām dabas sinatnu mahzibam ir wifu semes spehtu un wisas winas dshwibas awofs, daudsums daschadu weelu un spehtu, kuri noder

muhsu mehreem, — wifu to mehš dabujam par welta. Bet tas, ko mehš atrodam dabā, tital retōs atgadījumōs war noderet zilwela mehreem nepahrgroftā weidā. Wifu muhsu baribu un weelas muhsu dshwofkeem mehš, protams, dabujam no ahsfapaulēs. Bet wifš schee augi un augti, kof, atmeni, kurens mehš atrodam dabā, prasa no zilwela pufes garu pahrsrahdaschana, eelam wini safneedf spehju noderet winam gan ehdeena, gan pajumta weidā. Zilwelam ir weens lihdsellis isdarit wifus schos pahrgrosijumus, — wina mustutu spehbs un nerwu spehja. Balaufidams pafschusturas dshneklim, zilwets pehz nodomata plana isleeto spehtu, kuresch fahrahjees wina organizimā, lai dabutu no dabas few wajadshigos preefshemems un pahrwaidotu par few noderigu to, kas bes pahrsrahdaschana newar noderet wina wajadshibu apmeerinaschanai. Schi spehtu isleetoschana pehz nodomata plana ir darbs. Tā tad mums ir teesiba teitt, ka wifu tautas bagatibu rada darbs.

Kā atschiras mefchona darbs no scholaitu zilwela darba? Behz meefas spehleem, pehz ahrejo juhtu afuma un attihstibas Seemel-Amerikas Indijaneetis nebuht nestahw pafak Anglam, bet darba weifsmes finā scho abu zilwela tihpu starpā atrodas behgaligs besdibens. Starpiba ta, ka mefchonis apmeerina sawas wajadshibas weenigi waj sawus meefas lozefkus isleetojot, kameht tagadejais kulturas zilwets prot sawā weeta lilt dabas spehkeem strahdat. Tas ir faprotams. Zilwets newar radit weelu, wifsch nespehi lilt neweenam weelas atomam atlahptees no ta darbības weida, kuru prasa nepahrgrosamee dabas likumi. Zilweta loma derigu mantu raschofchanā ir ta, ka wifsch saweeno sawa pascha spehtus ar dabas spehkeem un pee tam tahdā sinā, la schos spehtus saweenojot rodas wina wehleschanas panahjumi. Lai safneegtu labus saweenojumus, winam jassna likumi, kureem padotas dabas weelas un spehki. Dshinajts dabas likumus, zilwets war winus isleetojot sawu mehreku safneegschana. „Tital isfinot dabas likumus mehš waram waldit par weelam“, — faka Belons. „Muhsu dabiflee un direktee (teesche) lihdselki darit eespaidu us apfahrtjeem kermeneem“, — raksta D. Konts, — „ir toti

behphehlgi un nesamehrtigi ar muhsu wajadshibam. Katreih, kad mums isdodas darit eewehrojumu eespaidu us ahrejo dabu, mehš to safneedfam tital tadehl, ka pateizotees dabas likumu sinaschana, mehš leelam weenam dabas spehlam darit eespaidu us otru. Ar wahrbu fahot, is sinaschanas zefas paredfeschana, is paredfeschanas darbiba. Dabas sinatnes teiz mums: ja fahfildam uhdeni, tas pahrwefschas par twaitu, kuras peemtht ispleschanas spehja. Zilwelam wajadshigs melanists darbs: wifsch to safneedf ar twaita elastizitates palshdshibu un lai to isdaritu un dabutu twaitu, wifsch fahfilda uhdeni. Waj te naw fahidri redsams, ka zilwets panahf sawu wifswaldibu par dabu pateizotees sinatnem. Leelas, neapjauhamās pafaulēs telpās masf smilshu graudinhfch, zilwets, top par dabas walbineeku weenigi pateizotees deewifschai prahta dshirfstelei.

Sinaschanas neradās us reisi. Wajadseja daudis gadu tuhftofschu, lai zilwets pahreetu no dabas spehtu atlas peelhghschanas us wina ispehtschana, pasihschana un isleetoschana saweem mehreem. Bet katris panahfums schini zeta, kuresch isfahdeja mahhtizibu, neapstinigu maldischanos waj akkus aifspreedumus, ir solis us preefshu pa attihstibas zeku. Nu tas, ko prahts schini zeta eelaroja, negahja pafuschana, bet pahrgahja ka mantojums no pa-audses us pa-audsi un pahrwefchās par turpmatās buhwes pamatu. Leeliskais sinaschana un peedshwojumu mantojums, kuru panahza bijuscho laiku genialee domataji un pehtneeki, pahrgahjis us mums gandrihs bes masateem saudejumeem. Filosofu un pehtneeku Platona, Aristotela, Eklida, Keplera, Nutona pehtijumi, Gutenberga, Matta, Stefensona isgudrojumi palikuschi par wifu wineem sefofschu pa-audschu mantojumu. Kā lai tad nepeekriht Bello juhfinigeem wahredeem: „Genija atradumi ir muhschigi; weenigi wineem mums japateizas par wifu, kas mums ir; wini dshwo wifseem laiteem; wini nepahrtuakti dodas us preefshu, ka neifshfhtofschu straueme: wini dara eespaidu us wistahfalam pa-audsem un pehz gadu simteneem wehl leelatu, nēla sawā dshwes laika.“ Jau schee wahrdi mahza mehš, ka gara spehja un sinaschanas, ka weenigais, kas mums palizis no agrateem

wahtis, no kurām labums wareja atleht tikai winas jaunajem lihdzēnsoneem. Eiropai Austrija til pat nepezeeschama tā Franziija un nelas mums tā nespehtu kaitet, tā Austro-Ungarijas sadrupināšana. Ne masat, tā Kreewijai, mums jawehlas, lai Austrijas interesēs peegreestos wairat austrumeem, jo zītadi Eiropas zentrs paliktu til Wahzeem ween atstahis. Kā Franziijai, tā ari Austrijai interese, luhfotees uš to, lai neweena no winām netiktu wahjinata un es no sawas pušes waretu til eeteift — ja mums buhtu laba diplomatiija un ja muhsu pastahwigās waldbibu mainas to atfautu — muhsu politiku tā greesi, ta ta tuwinās Kreewijai un Austro-Ungarijai. Un kaut šahis ari buhtu tikai šapnis — winām tomehr wajadsetu buht Franziijas diplomatiijas šapnim! Sinams, greuhti jau nu gan buhs bijis šahis abas tautas (Kreewiju un Austro-Ungariju), weenu otram tuwinat, jo zil leeli šehlehschki gan nebuhs bijušchi winu intereschi preteschkišas Balkana pušfalā, atminās is fenatnes un bailēs no nahfotnes, tautu antiipatiijas un aisspreedumi! Un lai tomehr šeh tuwināschanos, kura jau pastahw, padaritu par eespehjamu, tad bija nepezeeschamas diwas leetas, kuras šehoreis pee abeem Waldneekem atradās: lihdziga meera mihlestiba un sawstarpeja uštiziba. Bet ta zeta tihrišana, kas šahis walstis šehkibra, tas bija kahda zilweta (Lobanowa-Nostowsta) nepeetuhstoschš darbs, — zilweta, kureš sawu panahkumu sahuma tita no pašales slatuwēs aissauktis un peepeshi fakima. Preeksch laipnajeem, šimpatištajeem jaunā Zaru flateem un Zareenes seeboschā šaituma ir kriteušchi daudsi aisspreedumi un pat Ungarija, kura wehl naw tos Kasaku pulkus aismiršufe, kas palihdseja winu atkal apafsch Wihnes waldbibas atpafal dabut, — pat Ungarija pateizās Keisaram par Kasoszija sobenu, kuru tas dahwinaja Ungarijai uš winas 1000-gadu šwehtieem.

No Wihnes Keisara Bahris dewās uš Wahziju. Preeksch lawā un Gerližā, Šehlesijā, semē, kas ilgi bija Slawu seme, kara pulku starpā, kurei bija šafaulti uš igabejeem manewreem, — šeh Augstos Žekotaijus šanehma Wahzu Keisars. Zars Nikolajs II. šeh redseja few garam maršehjot armiju, kura teel weenmehr „uš mata“ tureta; šehi armija zehla godā Bruhšiju un radija Wahziju.

Šwinigi šehē abi diwi kriteigās pašales wiswarenalee waldbineeki nosfatiijas uš mihlu jauneku puhta, kurei šehē, wihrs pee wihra, zeechās, slehtās rindās wineem garam gahja un aiss teem wezeje, šimee pehdeja kara weterani. — Kreewu un Wahzu Keisari! Diwi Žefari, sawu armiju un sawu walstju pawehlineeki, bet ari waldbineeki par fewi pašču, kas tura sawās rotās pašales meeru. Wajag tikai no Winu pušes masa ušbudinajuma, nifna wahda, pawehles, paraksta, telegramas — un wifa meeriga Eiropa, ja, wifas žiwilšetās walstis teel eerautas wisbreemigalajā karā, kahdu zilweze jehtad redsejufe. Šehai šinā pašalē naw wineem neweena lihdziga zilweta. Zehlušehes abi diwi no tahdām waldbineeku žiltim, kuras gadu šimteneem ilgi bijušchās gan ar uštizigās draudšibas, gan ar radneezibas šaitem šaititas; abi Waldneeki, tā rahdas, pilnigi apšinas sawa atbildigā

stahwolka augsto ušdewumu. Lai par Keisaru Witumu II. šala ko grib wina druzjin pabiktās darbības, wezlaifu bruneneezisko eestatu un eerašču mihlestības deht, wihsch tatšču ir wihrs un waldbineeki! Wihsch ar' ir kluwis no peetnaks, nelā sawā waldbibas šahumā, tani laikā, kur tas wehl nebija atšwabinajees no Bismarka šaitem. Pehz Keisara Nikolaja II. waldbibas šahschanās, wihsch wairē naw pašales „jaunafais Keisars“. Lai gan wina raksturā šehur tur parahdas widus laifu atšanas peeminas, tad tatšču ari katrā leetā parahdas modernais žilwels un stary šeh deenu waldbineekem Keisars Witums II. ir tas, kureš sawam augštajam stahwolkim prot peedot leelako wispušibu un leelako krahšchumu. Interesanti ir jautat: par ko gan buhs abi waldbineeki sawā stary šeh runajusches pehz pabeigtām formalitatem? Weenu leetu gan war apgalwat: tee buhs šarunajusches par meeru, buhs weens otram sawu meera mihlestibu apgalwojuschchi un buhs teituschchi, ta tee grib wifu darit, kas ween winu šehkšā stahw, lai ušturu tu meeru.

Bet preeksch teem, kas luhfotās uš nahfotni — preeksch teem top weena leeta arween šaidrata: no Kreewu-Frantšču šabeedribas atlez leelafais labums Kreewijai. Ne diwi gadi wehl naw pagahjušchi no Keisara Nikolaja II. waldbibas šahuma un jau manama Kreewijas eespaida leelista augšana, tā to ari nupat kronetā Zaru Eiropas zefojums peerahda. Bes ta tam buhtu wajadšigs šobenu is maštlim iswilti, jaunais waldbineeks rahdas tautam tā wifas Eiropas pawehlineeks, ja, — warbuht pat drihšumā — tā wifas pašales pawehlineeks.

Pat lepnā Wahzija šteidšās pehz beigtā Kinas-Japanas kara peedahwat Kreewijai sawu palihdšibu. Glušchi tāpat tā Frantšču republika, tā ari jaunā Wahzu Keisara walstis wehlejšās Peterburgā laipnu pateizibu eeguht. Kad šen apraltais tā šaultais „Eiropas konjerts“ jehtad war ušjeltees, tad weenigi tikai sem Kreewijas waldbibas un pašahuma. Witums II. šina it labi, zaur ko Kreewija sawas waras augššanu panahkufe un wihsch newaretu neta zita labaka atrast, tā buht par trešcho lozekli Kreewu-Frantšču šabeedribā.

Sedanas warona Wituma I. dehts ir weens no teem, kas war gan ilgotees pehz pastaigāschanās uš muhsu balwareem. Wismas leelas, ta wihsch katrā šinā apnehmees isliht ar sawu 1870. gada eenaideeku (Franziiju). Ja drihštām daschām šihmem tizet, tad augšchā minetā trijšebedriba — Kreewu-Frantšču-Wahzu — ir wina šapnu ideals.

Bet kahdā politiskā nosihmē mums parahdas Zaru zefojums uš Balmoralu (Anglijā)? Waj Zaru zefojums uš Angliju ispihdīs wefelas šomahstas, ušomojitas tautas (Armenu) žeribas, tautas, kuras afnis tel is tuhstoschām nulle šistām wahtim? Afijas kritegee ir Anglu politikas upuris, nelaimigee Armeneschchi naw no šaweem aissfargatajeem (Angkeem) gandrihš ne kahda labuma dabuščchi. Wefelus 18 gadus tee isgaidijās par weli uš Wersines kongresā apšoliteem labumeem un tagad teem wajadseja šaudet tuhstoschās un atkal tuhstoschās sawu tautas

brahtu dšihwibas par to, ta tee bija tijejušchi Anglu ministru apšolijumeem un ušmudinajumeem. Bet zil leelas ari nebuhtu muhsu šaiminu Anglu kluhdas un nenolektiba, Eiropa nedrihtst to peelaist, ta wefela tauta (Armeni) teel nosfaleta, bes ta wainigajeem (Turkeem) par to kas tiftu darits. Ir jau pehdejis drihdis, kur leelwalstim šingri japašgehre no Turzijas nepezeeschamalo reformu eewešchana. Leelwalstju weenoschānās šehai leetā nepezeeschami wajadšiga un Kreewu Keisara uštufeschānās Balmoralā war to panahkt. Stary Kreewiju un Angliju, abām Afijas wihšpahrwaldneezem, pastahw jau no laika gala šawstarpeja neustiziba. Bet pašales meeram par laimi mehš redsam, ta šehadi austrumu šlimneeki toti lehti mirst, lai nu tee fewi šauzas waj par šultanu, šehachu waj debesh dehtu (tā fewi šauzas Kinas Keisars). Turzijas wahrgā dšihwiba wehl war wilttees i 100 gadus. Pateest — jauna, neredseta politika, bet tahda Kreewijas pazeetiga un meeriga nogaidišchana, kas dabigi noteel minetās walstis, pilnigi noderiga arween wairat un wairat šehžinat Kreewu eespaidu tā Konstantinopolē tā ari Pelingā bes kahda kara, bes kahda trošchana. Kaut šahis eespaids ari til nahktu par labu winām nabaga tautam, kas apšihwo Makedonijas eelejas un Ararata teitās tehpptos pašalūs (t. i. Armeneem)! Lai kritegā žilwetu mihlestiba peepalihdš weenotees šehai šinā wifām leelwalstim!

Un nu — sawa zefojuna beigās — Winu Majestates nahkt uš Franziiju. Kā mehš Winas šanemšim? Mums naw šehimbrihšam ne par politiku, ne par leelwalstju šawstarpigo tirdšneezibu, ne par lahdeem nelahdeem diplomatišteem pawedeeneem jaruhpejas — mums jatur azis weenigi uš jaunā Zaru Wahra šanemšchana. Par šwehtu leeliktumu, par Parišes isgreinojumu krahšchumu nu gan neweens nešchaubās. Šehai šinā mehš pašaujamees uš muhsu arkitektu šehju un muhsu mahšlineeku labo garšču. Mehš ešam drošchi, ta muhsu republiktas špošchums pahrspehs pat wežo galmu šihwo šwinigumu un lepnumu, bet — waj lai atšihšamees? — Muhsu galwenafajām ruhpeem wajaga buht, ta mehš mahšam peeklahjigi ušwestees un tā etifetes šinā nelas muhsu Augstos Beesus ne-apgrehtina un ne-apwaino!

Kas nu uš etifetes jautajumeem atteejas, tad šehai šinā mehš waram apmeerinatees. Kreewi ir prahtigi žilweki. Un kad ari Zaram par weenu, otru kluhdu buhtu japafmaida, tad tamdeht Kreewu-Frantšču šabeedriba neta nezeetis.

Zaru galwenatā ušnemšchana nebuhs wis no Elisejas pils pušes un ne no prešidenta pušes — ta mellejama eelās un laušču barās. Zars no tautas šanemšis, — luhf, šehi ir Parišes ne-aismirštamā apšemojuma oriģinēlā puše. Tauta šin to it labi un ženschās pate parahditees Zaram til labā weidā tā jehtad. Franziija šin augsti žeenit winai no Zaru parahdito godu. A. W.

gadu tuhstoscheem, ir pateest atihstības un šaimneezista progresā — uš preekschu eeschānās raditaji eemefli.

Tuwaki bagatības radišchānā isleeto tā šaultās tehniskās šinā tēzes, kuras rahda žekus, tā pahrewehst ahrejšās pašales preekschmetus žilweta mehreem par labu. Ruhpneezibas šahwolks katrā laikā mehrijams ar ta laika žilwetu šabeedribas tehnisko šināschānu šahwolli. Žilwels isleeto dabu šaweem notuhkeem tairni peemehrigi sawām šināschānam. Tehnisko šināschānu progress (atihstiba, uš preekschu eeschāna) parahdas parasti diwās galwenās wihseendās: wihsch parahdas no weenas pušes eessch tam, ta žilwels pamafam atrod jaunus lihdžekus darit eespaidu uš dabas šehleem, no otras pušes turpretim — isgudrojot jaunus un pahrlabojot wežos rashojuma rikšus. Tā wehšturē redšamā semkopības pahrlaboschāna pastahw wispirms žitadās semes šehku isleetoschānās weidās. Wispirms, uš kulturās (apgaismības) pirmā palahpeena, tad žilwels pašina tikai labības augu ihpašchības, wihsch issehja šehllu semē, bes ta winu kaut kahdi tam noluhšlam šagatarot. Pehz tam, pamanijis, ta kahdi rikhojotees daudš šehllu aissheet bošā, wihsch eemahžijās padarit semi irdenu. Igu laifu pehz tam wifa semkopības pahrlaboschāna pastahweja weenigi labafas semes šagataroschānās weidu atraschānā. Bet wehšlakti, tad eewehroja, ta weenu un to pašču augu šugu weenā un tai pašchā weetā weennotaf audšinot pehz gadeem semi isšuhz, žilwels šahla pahreeci no weenas weetas uš otru, tad mehšlot semi un beidšot šinamā kahrtā mainit šehjumus. No otras pušes tehnisku šināschānu progress parahdas labaku rashoschānās lihdžektu isgudroschānā. Žilwels, no dabas meefas šehkšās ne wifai šipēs, prata šinamā mehrtā isplidit šeh truhšumu, likt weenam dabas šehšlam darit eespaidu uš otru. Semkopībā pee semes apšrahdaschānās žilwels šahumā isleetoja lahpsu, pehz tam weentahrschāla weida arktu, bet tagad jau nokluwis pee twaila un pat elektriska arktā, leel twaikam un elektrizitatei (šibens šehklam) padarit to darbu, kuru wihsch wispirms pašchā eesahumā wifu isdarija ar sawām rotām, bet wehšlakojei ar mahjas kufstoneem.

Rahda pawehrschānās noteel jaunus rikšus leetoschānā eewedot, gahšchi peerahda twaika isleetoschāna pee wešchānam. Bes šchaubam lokomotiwes isgudroschāna, kura dewa eespehju leelas, šmagas mantas pahreewi no weenas weetas uš otru ar twaika palihdšibu, ir weens no šwarigaleem beidšamā gadu šimtena atradumeem. Naw weegli aprehkinat wifas tās felas rashoschānā un rashojumu apmainišchānā, kuras zehlās sem dšessžeku eespaida. Wifu šeh wahrmaimu eemefli pateestibā ir tas domu prozejs, kas Štefenšonam šika isgudrot pirmo lokomotiwu. Isgudrotaja domas bija tas raditajs šehkš, kuras beigu beigās šehja daudš un daschadi pahrlabojumi un, warbuht, šelos wehl turpmat pa daudšām nahšamām pašaudsem. Kahds palihšs žilwelam darbā ir šehadi isgudrojumi, war daudš mas nosfahst no šeloschā: Leelbritaniā tagad, pehz štatistieštem aprehktieem, daschadās ruhpnēezibas un wešchānās arodās leeto lihdž 7 miljoneem twaika šehku. Weens twaika šehkš, pehz melanikas aprehktieem, isdara darbu, lihdžigu 12 žilwetu darbam. Tā tad Leelbritanijai ir twaika mašchinas tā šafot 80 miljoni „besmahšas wehrgu“.

Jaunu dabas weelu un šehku atraschāna, jaunu labaku lihdžektu isgudroschāna isleeto jau pastahwoschās šehkšus — tee ir warenee katra šaimneezista pahrlabojuma eestinatitaji. Bet te jāpeestihmē, ta wifas šehis žilwetu prahta ušwaras ir ilgu mehginajumu un nowehrojumu panahškums, no kureem daschi warbuht nestahweja nelahdā šafarā ar praktieštem mehreem. Šinamā laikā abstrakta domataja darbs azim redšot nestahw nelahdā šafarā ar dšihwi, bet peenahš laiks, tad tas, ko to laiku žaudis nepamanija, paleel par laikmeta walboscho ideju, modina prahtus un leel eet uš preekschu pašchās praktiskafās šināschānās. Tagadejšās melanikas isgudrojumi nebuhtu eespehjami bes geometrieštem šihmejumeem. Bet ja tas tā, tad twaika mašchinas isgudroschāna atrodas tairnā šafarā ar to apstahli, ta širma fenatnē kahds Elidš laušija sawu galmu pee geometrieštem problemeem. Domaschānās nosihme jo gahšchi redšama muhsu deenās. Igu gadu tuhstoschū laikā isgudrojumi notila tikai no nejauschchi: žilwels

taustijās pa tumšu un no nejauschchi ušduhrās uš derigu isgudrojumu. Bet peenahza laiks, tad šinatnēs, eeguwošchās noteiktās metodeš, palika par atradumu galwenaleem waditajeem. Jaunakee isgudrojumi: telegrafi, apšeltišchāna un apšudraboschāna, telefoni, krahšu un šmaršhojochu weelu isgataroschāna no almena oglem, elektriska apgaismoschāna un, beidšot, leelais daudš apšoloschais jaunlaiku isgudrojums, pahrewadot melanisku šehku uš atahšlam weetam: wifu to panahkuschchi mahžiti špezialisti pehz igas, apšinigas pehtišchānās. Šeh leele isgudrojumi naw atgahšjuma, bet ušjhtiga darba augši. Zaur to ari isšaidrosjas, ta Wakara-Eiropas walstju isdewumeem par laboratorijām (šinatnišām darbnijām) un instituteem dabas šinatnēs ir til leels rashigums.

Ja šināschānās ir ruhpnēezibas atihstības pamats, tad winu isplatišchāna tautā noder par pašču warenafu lihdžekli un erozi tautas darba pawairoschānās šinā. Bet ar to ween nepeeteel, ta isgudrojumi un pahrlabojumi šinamā tikai špezialieštem; winus wajaga isplatit tautā. Daudšus gadu šimtenus un ari wehl tagad daschās weetas par derigu šināschānu isplatišchām israhdas tradzijas un preekschšihmes. Ruhpnēeziskās mahšklas un isweizibas pahreec no weenas pašaudšes uš otru, no behrneem uš wezakeem, no meistara uš mahžekieem weenigi neapšinigas palafdarischānās žekā. Širmatnejam šabeedribam žekotees alminu kalschānās, šunu peeradināschānās, loku šagataroschānās, un wehšl maifes žepšchānās, bronša apšrahdaschānās, dšess eegušchānās u. t. t. mahšklas isplatišchānās weenigi palafdarischānās žekā, pee lam katrs šots, katrs maifes gabals, katrs aphehtis almens bija weenā uu tai pašchā reije kopija un muduls. Tā ari muhsu laiktās noteel daschadu derigu isgudrojumu štaru weidiga isplatišchānās, tikai ar to šarpibu, ta semes apšihwotaju peeaugšchāna pašahtrina šeh prozeju, glušchi tā štanu isplatišchānās ahtrums šahw tairnā atkarībā no apšahtrnes beesuma. Tahdā weidā isplatišchās leelafā data semkopības un ruhpnēezibas pahrlabojumu. Tā Wahzijai japateizās par šaweem pirmem ruhpnēezieštem panahškumeem Frantšču

Spitalība.

(Beigās.)

Par pašas spitalības sīkumu šķe nerunāsim, jo preekšč tam vairāk interesēs tīl ahrsteeem — spezialisteeem. Zī to waretu minēt, ka ar šchis sīlimības pirmo stabiju zīlweks wār jau buht fāstfēstis sen, bet raksturīgās sīhmes parādās tikai pehz gadeem. Un tas atteežas uš pašču sīlimību, tad wina war wīltees pat — 40 gadus!

Kās sīhmejas uš spitalības zehļoneem, tad 1891. gadā Norwegu ahrstis Hansens atrada fewiškūšus spitalības dihg-līškūšus — bazīkūšus, kuri loti līhdīsnajas dilonā bazīkeem. Bet līhdī šchīm wehl naw isdeweēs spitalību zaur scheem bazīkeem eepotēt. Ahrsti Danielsens un Bedā pašči few wairakshāhet spitalības bazīkūšus eepotejūšči, bet fāstfēstis tee naw. Ari lopeem eepotešchānā naw nelo laitejuse. Bet naw ja-āismīst, ka neluškōjoteēs uš wīfū fch o spitalība peeder pee līpīgām sīlimībām, lai gan wehl naw ispehtīs, lahdejādī wīnā ihstī peelihp. Kā raksturīgs peektīpšchānās peemehrs buhtu jāpeewēd fētošchāls: preekšč lahdeem 30—40 gadeem uš Sāhmu salās lahds semneeks apprejeja spitalīgu meitu. Pehz dāscheem gadeem parāhdījās pee wīhra pirmās sīlimības sīhmes, tad fāstfēstis sēhi pašča pašra trīs behrni un kālponē. Sēhi pātē kālponē aīsgāhja wehlāf uš kāhdū mūišču un ušturejās tur pā wāfaru ar lahdeem 7 jiteem ārahdnēkeem lōpā. Wīfī 7 fāslīmā ar spitalību un isplātija tō wehlāf tāhāf. No 28 spitalības fāslīmšchānās atgādījumeem wāreja peerāhdīt, ka wīnī zaur āugschā mineto pēzību zehļūšchēēs. Tā waretu wehl dāudī peemehru peewēst, kur sīlimība isplātījūšes pā wēselu semī tīf zaur weenu zīlweku ween, ka peemehram Sandwītšču fālā, Austrālījā u. t. t.

Deemšchēhl sīnatne naw wehl atrādīse līhdīfektus preekšč šchīs břeemīgās sīlimības dīeēdināšchānās. Atweeglināt un sīlīmā stāhwōlkt drūstū labot ir eespehjamūs tīkai zaur labeem dīhweēs apstāhskēem un sīlīmā lōpšchānu, ka peemehram labu bārību, tīhrām ušturešchānās tēlpām, māsgatāwām u. t. t. Bet tā ka nu fāslīmūšchēē peeder pā leeku leelai dāfai tīf pee semāto un trūhzigāto kauschū fchīram, tad āugschīminēteē sīlimības atweeglināšchānās līhdīfektī teem fāšneēdšamī wāj tīkai zaur eestāhšchānos spitalnīzās.

Tā ka Kreewijā spitalība loti isplātīta, tad jāferās pee nopeetneem līhdīfektēem, lai wīnās isplātīšchānos apūturetu. Un weens nō galwēnākeem līhdīfektēem, kas jāleeto, ir sīlīmō atschēlīšchānā nō wēseleem un wīnu eewētošchānā leproforījās (spitalnīzās). Jāwehļās, ka ahrstī pāfneēgtu wāldībāi sīhās sīnās par wīšēem wīneem sīnameem spitalības atgādījumeem. Pee mums, Bālītjā, jau ir labš flāits leproforīju un wehl arween teel rāudstīs, publīkai pābāstot, jānās eerīhlot. Kāhdī 3 gādī atpāfāt ari Pēterburgās gubernā uš weetejā gubernātorā pamudīnājumu nobībinājās beēdrībā, kuras ušdewums, pehz wīnās statutu pirmā parāgrāfā: „Aīstureē spitalības isplātīšchānos Pēterburgās gubernā zaur leproforīju eerīhlošchānu, kureēs ar

spitalību fāslīmūšchēē waretu dābt pāwēhrumu un peenāhzigō aplofšchānu. Ar Wīsaugstāto atwehli sēhāi beēdrībāi dāhwīnājā 280 beēfētīnās semēs un 10,000 rubtus nāudās īf wālstīs rentējās.

Deemšchēhl leproforījās nāhļ gāndrīhš weenīgī tīf tāhdī sīlīmī eēlšchā, kuri atronās sīlimības pehdejā stabijā, jo semāto fchīru kaudīs nelāujās tīf ahrstī fewī pāhrleēzīnāt, ka wīnu pašču labā sīlīmneeks tuhlin beē kāmēšchānās jā-ātschīfir nō lōpdsīhweēs ar wēseleem.

Beigās buhtu wehl jāpeemīn, ka to flāits, kas leproforījās atronās, ir fāmehrā loti māš ar wīfū spitalīgo flāitu; tā tad ne-ātleel nelās zīt, ka pāwātrōt jō leelā mehā leproforīju flāitu, lai tānī waretu tīf ūnēmtī wīfī spitalīgeē. Zīf te wehl leels dārba lāukš, ka wāldībās tā ari pāschwāldībās orgāneem un fewiškūšī wīfāi fābeēdrībāi!

Āugschā minētā rāktā fāzerētājš, kā redšām, ir wehš sūrīgī pīlīgī peerāhdījīs: 1) ka spitalība ir līpīgā sīlimība, 2) ka wīnā weenmeh, wīdōs lāitōs un wīfās semēs tīfuse nō fāslīmūšchēem isplātīta un 3) ka schīmbrihšchām wāj weenīgās līhdīfektīs sēho sēhāwīgō sīlimību aplāzot ir tāš, atschīkīrt sīlīmōs nō wēseleem, eewētojot wīnūs leproforījās.

Sābeēdrībās un sīnatnes ūšdewums nu buhtu āgrāf nēerīntēekām wīfī flīmeē naw eewētojōtī leproforījās un wehlāf eekām sēhi sīlimība naw pāwīšām īfšāustā īf pāfāules.

Ļo eekschēemes.

a) Wāldībās leetas.

Wīdsemē gubernās wāldēs ahrstēnēzībās nobatās fārmāzētīs Zīnīušs pā-āugstīnātš par kōlegīju āseforu.

Wīdsemē kontrolpālātās eērednī Brānzēwš, Stānsewītšchš un Henrīchšons (pehdejās wāirš naw sēhāi amātā) pā-āugstīnātī pār kōlegīju rēgīstrātorēem.

Bālītījās gubernū domēnu wāldēs sekretārs Sārīnāsch pā-āugstīnātš par gubernās sekretāru. (W. G. A.)

Rīgās gārīgās stōlās stōlotājš pā-āugstīnātš par wālstīspādomnēeku.

Par Zūrjēwās gīmnāzījās dīrēktōru eēzētīs līhdīschīnējās Rīgās Mīkolājā gīmnāzījās īnspektōrs Zīwanōwš. (R. R.)

Kūrsemē gubernās āzījēs wāldēs 3. eēzīrtnā pāhrāngā pālīhgš Būchhōlzs pā-āugstīnātš par kōlegīju rēgīstrātoru. (W. B.)

Zēlgawās gīmnāzījā par īnspektōru eēzētīs Zūrjēwās rēālstōlās īnspektōrs Tomīlōwš.

Kuldīgās Bālītījās stōlotājū semīnārā par stōlotājū eēzētīs Māslāwās īmīwērsītātēs wehštūres-wālodnēzībās nobatās kūršu beīgūšchāis Solōtāwēš.

b) Bālītījās notīfūmī.

Wīdsemē, pehz „R. W.“ sīnam, sēhīmbrihšchām pāwīšām ēst 1,300,000 eēdšīhwōtājū.

Wālkā Zgāwū fāhtībās beēdrībā atwehrūse tehjnīzū. — Un Latwēschū fāhtībās beēdrībās, tad jēf rēf tās fāhtīs

nopeetnī atwehrt bīblīotēkās, tehjnīzās, fārīhlot populār-sīnatnīstūs kūršus u. t. t.?

Wālkās-Pernāwās dīfēlšzēlšch, kā „Wālk. Anz.“ sīno, fēstdeem, 5. oktobrī ofīzīelī atklāhts Wīdsemē gubernātorā nō zītu āugstū lūngu kāhtībūhīnē.

Ļo Aīnāschēem. Nēsen atpāfāt dīwī sēhejeenes meēfneekī fānāhja pee jēhra pīrškchānās sīrīhdū, pee tam weens otrū pāstīs pee semēs. Pāstīstās peezehlēes, īfrah-wīš nō kēschās peelahdeetu rewōlwerī un eēschāwīš fītejam kūrhtīs, ka tāš uš weetas bījīs beīgts. Sēhāwējš tīfā tuhlin āpzeētīnātš. Leeta top īsmēlētā. (D. L.)

Par semneeku māhju pāhrdōšchānu Bālītījās gubernās. Kūrsemē māhju pāhrdōšchānā weīfūšes wīš-lābāfī, jō tur nō 11,853 semneeku māhjam līhdī 1896. g. Zūrjeem pāwīšām pāhrdōtās 10,708 māhjas, kas īstāifā 90,42% nō wīfā māhju flāitā. Wīdsemē (ne-ēsklāitot Sāhmu fālu un Rīgās pīlšēhtās mūišchās), kā „Rev. Beob.“ wehstī, 1894. gadā bījūšchī jau pāhrdōtī tāhdī 80% nō wīšām māhjam un beē tam wehl 2874 kwōtu semēs gabālī, jēb ar zīteem wāhrdeem 1894. gadā Wīdsemē jau bījūšchās pāhrdōtās pāhri par 1/3 nō wīšām māhjam. Zgāwūjā 1894. gadā tūrprektī bījūšchī pāhrdōtī tīf 48,7% semneeku māhju un beē tam wehl 254 māhjas un 111 māšīnī semēs gabālī uš mūišču semēs. Tā tad pehz sēhīm īf Bālītījās Bāhzu āwīšem smēlētām sīnam, ar semneeku māhju pāhrdōšchānu Bālītījās gubernās weīzeēs loti labī.

Ļo Belānes. Zāunās bāsnīzās būhwe sēhoruden tīfā eēfāhtā. 15. septēmbri tīfā pāmātā atnēnī un tagād sīrahdā ar pāmātā līškchānu, kuru sēhoruden grīb īfdrīt. Nāhšāmā wāfārā wēzō bāsnīzū galīgī nōplehšīs. Pāmātū rotot īfkraktī dāudīs zīlweku kaulī, ka ari wēzās nāudās un zītās leetas; tā tad rēdšāmš, ka wēzōs lāitōs bāsnīzās kālūā īf kāpšēhtā bījūš.

Ļo Belāwās. Sēhoruden Belāwās tīrgūš pāfījā břeemīgū upurī, protī zīlwēlā dīhūwībū. Kāhdš Wēz-Gūlbēnēs jāunēllīs Sūfūls nēwīfot eēlūwīš sīrgū meētneeku hāndā, kur īzēhlēes sīrīhdūs, pee lam Sūfūls dābūjīs par gālwū tāhdū fīteenu, ka pehz kāhdām sīndām nōmīrīs. Nēlāimīgās bījā wīspāhriģī pāfīhštāmš tā kreetnīs, godīgš jāunēllīs. Leeta nodotā īsmēlēšchānā.

Ļo Jāun-Lāizēnēs. Sēhejeenes mešchāfārgā trīhš gādūs wēzā meītīnā sēhnu fāutejāmā wānnā āpplūfūšī un nōsīhstūšī. Sēhnes wānnā bījūšchās ar kārstu ūhdēnī āp-leetas. Wēitēnē rotāfādāmās ūfēhdušes ūf wānnās mālās un eēkīrūse ūf mūgūrās ūhdēnī. Wehlāf pēsteīgūšchēēs wēzāfī, beē to lōlōjūms wāirš nēbījā glāhbjāmš, jō drehbēs ātrāifot āhdā līhdī nāhstūšī. Atkāl atgādījūms behrnu wēzāteem par beēdināšchānu, ka naw labī māšīnōs ātīfāht beē ūf rādīfībās.

Zēlgawās Zāhnu kārōs sīwehtdeem, 6. oktobrī tīfā atklāhts nēāīsmīrītāmājam Mātēru Zūrīm kārā pēemīnēllīs. Kārūchū bījā pīlnum pīlnā kāpšēhtā. Mūnās pēemīnēllī āt-kāhlot nētīlā tūrētās, nōdšēdājā tīf kārās pāhā dšēfēmīnās. Tā tad nu ēnergīstā Mātēru Zūrā kārā kōpīnā buhtu āploptā, beē tā pālēel ar Zūrā Mūnānā kārā pēemīnēllī, kūrām jau nāudā tīfā lāfītā. Kūr sēhi nāudā tagād?

Ļo Zēlgawās. Mūhšū pīlšēhtā tagād pālīfūšī par īhstū māhšlās pīlšēhtū — tīfdāudīs teātrā pēkōpējtī sēhe fōgābījūšchēēs. Kā sīnāmš, tad mums weetejā Latwēschū beēdrībā fārīhlo rēisū rēlšām pā teātrā īfrahdeī un beē tam ari Ūdōlfs Mūnānās wādā Zēlgawā fāwū pāstāhwīgō flātūwī, kūrā zaurū wāfārū fārīhlojā teātrā īfrahdes Kreewū beēdrībās „Kruschōfā“ dāhršā un nu drīhšūmā fāwū sēemās sējōnu ātklās. Tā tad wājādsetū domāt, ka māšājāi pīlšēhtāi īhstēnī pēeteelōfchī gāhdātš par teātrā bāudījumeem. Bet tā naw wīš! Ari „Lāuffāimnēzībās beēdrībā“ sēhe fāgātāwōjā īfrahdī, kūrāi beē māf īfnehmūmeem bījā pēemēntī Rīgās Latw. teātrā kōrīstī wēen pāschām dīrēktōrām P. Dōfōlīnā lūngām wēefōjoteēs — lāitām zērībā, ka tāhdā kārētā pehdejām īfnāhstchōt „fīpīhdešchānā“ wēeglāf, nēlā ūf Rīgās flātūwēs. Un galū galā ari mūhšū dšēdāšchānās beēdrībā „Zīrā“ nēgrīb zīteem īfchāskēem rīhlotājēem pālīfāt pālāt, lādeht tā ari nō fāwās pūfēs pōschās ūf kārā teātrā bāudījūmā pāfneēgšchātū. Sēhīnī gādījūmā waretu gan fāzīt, ka labš nāhļ ar gādīšchānu. Pāgāhūšchī ālāfch gādī, kūr Zēlgawā nētīfā pēēfīhwōtā nē wēenā wēenīgā teātrā īfrahde, beē tagād tāhdās īf pēepēschī nāhļ nō īfchētrām pūfēm! Gāndrīhš jādōmā, ka tāš preekšč māšās Zēlgawās par dāudī; beē labāf jau wātrāf, nēlā mūhšchīgās teātrā ferī-jās. J. B.

Ļo Zēlgawās. Sēhejeenes lātūfīkālīs teātrīs Ūdōlfs Mūnānā wādībā ātklāhš fāwū sēemās sējōnu sīwehtdeem, 20. oktobrī „Kruschōfā“ beēdrībās fāhlē, kūrā sēhīm nōlūhš-tām nōīhrētā līhdī lēeldeemām. Loti ehrtā fāhlē, īhstī glīhtās dēfōrāzījās un āpstāhllīs, ka teātrā wādībā eēgāhdājūse kreetnu pūlštū jāunū lūgu, sēhāi eestāhdeī pēemīllīs drōschī tīf dāudīs ūstīzāmūs wēefūs, kā nōtēzējūšchā wāfārā, kūr „Kruschōfā“ beēdrībās tēlpās bījā īkreīf flātītājū pāhr-pīlībītās. Pēerzājāmēēs, ka mūhš jān pašchā pīrmā īfrahde eepāfīhstīnās ar jāunū, jō eewēhrosāmū lūgu, kūrū pehz Zūldās „Die Eclavin“ („Wēhrdšēnē“) kārā sēhejeenes dāmā M. R. jāunhūndšē loti wēīkī tūlšōjūse. — J.

sem R. W. Wērešchīchāgīnā un wīnā Twerās gubernās pēenfāimnēzībās stōlās eēspāidā lēelā āpgābālā pee semneekēem pāhrwēhrtūšchēēs sīweestā pāgātāwōšchānās wēidī.

Beē rūhpneēzīfā māhzībā war tīf „būhwētā“ weenīgī ūf pāschās pīrmā hāzībās — ēlēmētārīgīglīhtībās sīpīrā pāmātā. Pūrhšjā un Deemwīdūs-Wāhjījā tēknīfōs stōlās un rūhpneēzīfōs ātjāunōšchānās klāfēs īf dābīfīs tāntās stōlās tūrpinājūms un ūfjet tīkai tīfāht, zīf tāhtū tāntās stōlā fāgātāwōjūst fāwūs āudšēkūšs. Nērāugōteēs ūf sēho nōfīhīmī, tāntās stōlā lēelum lēelai tāntās dāfai nōder par weenīgō dāschādū jāunū sīnāschānu pāfneēdšēju, par weenīgō pāwēdeem, kūrēch tāntās wāirūmū fāistā ar wīfās zīlwezes gārīgō mātōjūmū. Behrnā pāhstīs, ūfū-dīnātš nō stōlās dārbeem, pālēel spēhīgāls ūnēmtī wījū jāunū. Wīnšch ūsmēllē dērīgū preekščīhīmī, pēemehru, lai dārītū pālāt tur, kūr wīnā līhdīzēntīs nēredš nēkō. Wīnšch drīhšāf āpker jāunō dārba wāj dērīgō ātrādūmū. Pīrm-māhzībā pehz Ettīngēnā pāreījā īstējeenā īf „zīwīlīfāzījās, āpgāfīmībās ūfšūretājā.“ Beē wehl wātrāf: tīkai tāntās stōlā war nōwehrot un wēst ūf preekščū tōs āpdāhwīnātōs kaudīs, kūrī dšēn ūf preekščū dīhīwī un sīnāschānās. Wīnā īsmēllē īf wāirūmā tōš, kūrōs ātrōdās dēewīschlā dīfīrīstēle, wīnā dōd sēheem kādīm, kūrōs spēhījās tālāntīs, pāschūstīzībū un pālāhwībū ūf fāwū nōfīhīmī, nēatānāj wī-nēem nōflāhpt un pājūst, wīnā āpgāhdā teem līhdīfektūs, lai wīnī nēbūhtū smīlītīs āpkraktī. Beē ari māšōf āpdāh-wīnātūs wīnā āpdāhwīnā ar sīnāschānām, kūrās wīnēem dārā eēspēhjamū īfwešt dīhīwē — eēchēhpt meēfās nō pīr-mājeem rābītās īdeījās. (Zūrpmāt wehl.)

Fotogrāfēschānās āpārātš preekšč rītēn-brāuzējeem.

Schūrnālš „Bīcēlōtē“ sīno par tāhdū jāunīgūdrotū mōmēt-fotogrāfēschānās āpārātū preekšč rītēn-brāuzējeem, ar kūrū āpārātū ēst eēspēhjamš brāuzōt fotogrāfēt. Āpārātš teelot pēestīprīnātš pee preekščrītēnā āfš; pee tūrētāwās ēst fewīschlā pōgā un jā to pēepēschōt, tad fotogrāfījā tuhlin ēst ūnēmtā. (Pēt. Wēd.)

protestāntēem, kūrī lēeleem bārēem īfzēlōjā ūf Bāhjīju pehz tā fāultā Nāntēs ēdīstā ātēlšchānās, kūrēch āpšārgājā un āīstāhwejā īf protestāntūs. Mūhšū āzū preekščā tāpat eewēefchās fāhtū fēhšchānā semneeku fāimnēzībās dāschōs Māslāwās, Twerās, Zārōflāwās un zītu gubernū āpīwīdōs. Tā weetejee pēhtījūmī peerāhdījūšchī, fāhtū fēhšchānā pee semneekēem fāhtūmā pā lēelāfai dāfāt zēlās zaur preekščīhīmī, beē dāschēreīf ari sem tāīnās weetejō mūišchēeku, gārīdšēzībās u. z. pēepālīhdīfībās. Tīlīhīfš lahdbā fāhdīschā fāhtū fēhšchānāi bījūšchī labī pānāhtūmī, āplāhrējās fāhdīschās fāhl wīnāi pālātādrīt, pee lam pāfāstī beē āpdomāšchānās īfšēeto wīfūs tōš pāschūs fāhtū lōpšchānās wēidūs.

Beē preekščīhīmījū zēlšch īf gāušt un fāwēenōtš ar nējāušchēem ātgādījumeem. Wehštūre rāhdā, ka dāschēreīf pāeēt wēfēlīt gādū sīntēnī, kāmehr parāhdās dērīgā preekšč-fībūē. Un jā ari preekščīhīmē īf, wīnā war pālīfāt nēpā-mānītā, nēdārīt eēspāidū ūf āplāhrēnī. Tā Bēlgījā un Lōmbārdījā nō 14. un 15. gādū sīntēneem eewēdā sēm-lōpībā lāntū pāhrmānās sīstēmū, Deemwīdūs-Wāhjījā jān Lūtērā lāitōs bījā pōgrēfīwā fāimnēzībā, beē Pūrhšjās āuštūmā pōwīnzēs wehl līhdī 18. gādū sīntēnā bēīgām tūrējās pee wēzū wēzās trīju lāntū sīstēmās. Pēemēfīm, ka preekščīhīmē ari wēhrēfch ūf fewī wēhribū, beē zīlweklām pee jāunā dārba pēefāwīnāšchānās sēhāi zēkā līhdī ar dē-rīgū dārba jāīšēeto dāudīs nēdērīgā dārba. Gāldnēelā māhžēllīs īfšēeto pee eepāfīhšchānās ar fāwū amātū wēse-lūs gādūs, kāmehr fādālītš fāwōs wēentāhrēfchātōs fāstāh-wōš sēhīs amātš war tīf eemāhjītš dāschās dēsmīt sīndās. Wīfī sēhāhdī nōwehrojūmī wēd pee gālā flēhdīseenā, ka lā-bālāis un īhstākālīs zēlšch pee rūhpneēzīfū sīnāschānu īfplātīšchānās īf spēzīelā māhzībās ārōdnēzīfū āfīglīhtībā. Zaur te ari īfšlādīrōjās dāudī Wālārā-Eīropās wāldībū rūhpē-schānās un īfdeewūmī wīdēju un sēmātū tēknīfū stōlū dībī-nāschānāi un īfplātīšchānāi. Pātēzīoteēs spēzīelām (ārōdnē-zīflām) stōlām Sīwēdrījā pānāhja kreetnū pēenfāimnēzībū, Wīrtēmbērgā un Bādēnā — pūllstēnu rūhpneēzībū, Deem-wīdūs-Wāhjījā — wīspāhriģī fīhtrūhpneēzībū. Kreewījā

No Zeligawas. „M. B.“ pēhdejā numurā tifa sinots par labu eemihlejušos zilweku, kufsch „meiščas“ deht gribejis few galu darit. Ari no muhsu klūsās pilšehtas waretu par to tamlihdīgu sinot, kas pērahda la — „Das Leben ist der Güter höchstes nicht“ (dīhwiba wis naw wisaugstala manta zilwekam), jo weens grib scho zilweta augstato mantu upuret meiščas, otris — pulstena deht. Bet — no waronigē libds smeelligam ir til weens solis, fata leelais Napoleons un to pēdīshwo ari sawas dīhwibās upuretaji. Leeta, par to scho daudis smeijas, ir schabda: labda šchejeenes dīshreenu pahrdotawā wehlu walārā cenast labds weefis un pastille few to usloft. Zitu weefu naw. Saimneeks, buhdams labi duhschā, pēfehščas weentuligajam weefim blakam, lai ar to druhsjin patreektos. Bet mehle ir stihwa, waloda negrib weittees. Weidjot fainneeks — eemeeg. Swebščais redsedams, la eemiguschā jelta pulstēns nēmaj naw til grubti no westes labatas iweelkams, pēshawina to few un laiščas prom, preejadamees, la i walārinas par wēlti dabujis, i pulstieni eedīshwojees, labdu 40 rubfu wehribā. Saimneeks atmo-dees domā, la labdu kaunu nēpēhs pahrdīshwot un skreen uf dīhti stihzinatees. Labi wehl, la gabijās zilwekt, kas to isglahba un mullīgās domas no galwas isrunaja. Ari wehščais uhdens pēpalihdseja reiduli aīdīst. „Kaut nebuhtu ne dīshris,“ domā warbuht wehl tagad šchēnteris sawu pulstieni nošchēlodams. M—m.

Arturs Spruhde †. Jurjewas literariski-sinatnīstas studentu sabēdribas lozeklis stad. med. vet. Arturs Spruhde 3. oktobrī nomiris un apglabats Kandawā. Saldu duju!

No Bauskas. Muhsu pilnigi aīsnandūses garīgā dīshwe saht pamāsam atmoštees: „Brantschu“ tīrgus tuwojas un tad wiseem jair nomodā, jo tas muhs apjeemo til weenreis gadā un buhtu kauns, ja wiensch muhs atrastu aīsmiguschus. Sinams, til daudis weefu jau wairē ne-eerodas uf „Brantscheem“, la fenalds, labatōs gabds, bet ir teem pašcheem tilai masā skaitā atrautušcheem laugineekem tairšū kaut kas „japarabda“. Un to nu ari waram, jo nūpat esam patees deesgan ilgi atpuhtušchees. Tomehr, kas sin, waj wehl til ahtri buhtum tehruschēes pē „rihtloščanās“, ja scho nebuhtu pēnastuše schauschalīgā wehstis, la no ahtreenes labdi mahšlineeki tairšas muhsu pilšehtā weefotees. „Nu, to til nē!“ domojām, un tā la mums preešč-rojiba, fawa „kluba“ teatra telpas eenemt, weenojamees, la „paščl“ israhbīsim „Brantschds“ teatri. Bet nu gabijās atkal jaunī farschginajumi: esam Bauskā dīw a s latwīstas beedribas un kura i tad nu ihsti pēnastkos, to teatri israhbīt? Šchi swarīgā jautājuma ispreeschānu jo wairat apgruhtinaja apstahllis, la „Brantschu“ deenas war zeret ari uf pušlīhdj labeem eenastumeem. Kurai beedribai toš nowehlet? Un kur tad nu wehl paleet gods! Tad nu atkal reisi pērahdbijām, la esam ihstence meera draugi un fatīgīgi zilweki, jo muhsu „konferentschu“ isnahfums bija tas, la a b a m beedribam „Brantschds“ jairahda teatris: jaunatā, „Pālihdīstas beedribai“, wīfu pīrns un tad wežakā mahšai, „Labbarības beedribai“. Gluschi pareisi: jaunatāi alajā japarahdas tā pīrmai, tad weefi fabrauz. Protams, la ihstee „rihtotaji“ abās beedribās gandrīhs weeni un tee pašchi, la tas masā pilšehtā jītadi gandrīhs nēmaj naw domajams. Par to nu neweens nēnawnotos, bet gan dīkti janoschēlo pahraf plahnās lugas, las isredfetas israhdem: „Sweedris“, „Tehwijai“ un „Saunais datteris“ ir muhsu dramatishtas rakstneezības ihstas sehnašas. Pērestim, la schai sinā zeen. isrihtotaju garšcha uf preešču labosees, kas nahtru teatra apmeklētajem toti par labu. Jau scho pawafar labds šchejeenes „isrihtotajis“ muhs eepāstīhtinaja ar fawām pašchāzeretām, til wahjām lugam, la daudsi wehl tagad labdi tā atbaideti no teatra apmeklēšanas. Ari zitu isrihtojumu mums jau ilgi til pat labi la nekahdu naw bhijūchi un deemschēhl esam pušlīhdj pahrlēcinati, la pehz „Brantscheem“ pēe mums atkal parastais klūsums eestahšees un tilai „tuepītis“ palīks ta weenīgā weeta, kur waresim „atpīrdīstinatees“. Katram, las noslataš nopeetni muhsu fadhīwe, jaleezima, la eam dahšā sinā milfu šoleem atpafat. Bai til apmeklejam sawu „klubu“, kur tairšū katweeschu labakee spēhki mehds fatīktees un pulzetees. Klabda milšiga starpiba starp fenakeem „Schmidtchena laikeem“ un tagadni! Deenas, kur fenat „kluba“ mehdsja mudschet mudschet no kaudim, pa leelakai datāi laugineekem, tagad neredsefi wairē neweena zilweta. Te naw wis fainneezīflee apstahlli ween wainīgi, bet jau pa leelakai datāi atschētrības un augstīprahbtības gars, labdu scho dahštī sinami „kungi“ isaudīnājūchi un las nu palīzis par bailīgu schēlščanās libdselli. Stāts, un kaut wiensch ari buhtu tas ne-eewehrojamašais zilwels, pēe mums zensčas, wīhru pehz zepures apluhlot un zitam par plezeem skatītees pahri. Bet neba tagad wairē tee laiki! Nu un paluhst, — tamdeht nēfatīziba, tamdeht skaldīščanās pašchu starpā, tamdeht nahwes klūsums, kīrj ween luhfojees. Bet las paleet stahwot uf weenas weetas, tas eht atpafat. Un tā Mahjās wīseem teem, kureem jau pēeteel ar to ween, la wīseem apstīprinati statuti un karogs. Ais wīseem schābdeem eemešleem „kluba“, wīfu šchejeenes beedribu mīteklis,

stahw tufschā un toti fahpīgi to fajuhst neween ekonoms, bet it fewiščki ari šchejeenes leela alus darinatawa un Cezawas „hairschu noliktawa“. Pīrma tad nu ari fahhuse sawas raschojumus isuhstīt wairat uf ahtreeni, la uf Zeligawu un pat uf Rīgu, kamehr pēhdejās „preze“ atrod fawus nonehmejus tepat Bauskā un ap-lahrtne. Zojigi ir, la katrai no minetām alus fagam sawi pēekriteji un zēnitaji, kuras pēederige luhfojas ihsti naidīgi weens uf otru un sīrbīgi aīstahw katrs sawu dīshreenu. Bet tad reisi labdu wajaja, labds alus scho tas labakais, tad tas bej apdomaščanās atteiza: „Dseri, kuru gribi — galwas fahpes tās paščas!“

No Zlufšes apgabala. Kuršemes gubernā, la raksta laikrakstam „Wībal. List“, deenas laika 16—17 gadu wezi senki, no kureem weens fainneeka tuws radineeks, eeronas labda mahjā, sinadami, la tur til behrni ween atstahli, jo leelos redsejūchi aīsejam uf nē-tahko tīrgu, Worowkas zemā. Droschee usbruceji eefloga behrnus klehti un dīshwo pa mahju la patihf. Uslausch flapi, isnem nauđu un — dīshwo saki trodīnā. Laime wehl, la wežakā dabun to ahtri sinat un jaunōs laupitajus nodod droschā weeta.

Tamlihdīgs atgadījums notīzis ari šchowafar Zeligawā, kur mahjās wežakā ari til sehnu ween atstahjūchi. Pēe ta nu eerodas labds „paštīstams“, teiz, la wiensch buhščot pagaidit, kamehr wežakā pahrahščot, lai dehts aīsejot pa to laiku pehz papīrofeem.

Papīrofus pahnešis sehns ne-atron wairē pašīstamā un saht aīslēgtos augtus pats baudit. Pahraht tehwē, nem sehnu preeščā un — atron, la is flapja isjudis labi prahws naudas krahjumīsch. Aital mahziba, ne-atstahst dīshwohtus bej pēe-augušcho usraudības.

No ta pašča Zlufšes apgabala teel wehl sinots par felošču breesmu darbu, pašrahdatu no — dailam rozinam: dīwi radineezes, 25—26 gadu wezas jaunawas, abās eemihlas labdā katotu bāsnīzās ehrgelneekā. Weena no wīseem, redsedama, la mīhtotā pēfona pēegreešč sawu wehribu libdsjensonei — nospreešč darit wīnai galu. Kaut, lai tai pēederetu karsti mīhtotā zilweta fīrds, — ne, to til nē!

Atgadījums nahf palihgā — laimīgo libdsjensoni uf mahjam pawadot apmahdētā jaunawa saht ar to sīrh-dētees, beidjot lautees un — pahrgreešč tai ar naši rīhli! — Ar sawa brahta pēpalihdīstību ta aīshwed libdi meščā un aprof. Bet — tautas balss — Deewa balss! Wainīgā teel pahrlauschīnata, fapinas sawds isiteikumōs un — at-sīhstas. Kā mahša, tā brahlis tagad sanemti zeeti, bet ehrgel-neekam naw no dīwām lihgawam ne weenas!

No Zepajas. Pēe mums nu jau wairat deenu walodas grojas gandrīhs til ap labdu prahwu, kur zilwekam par wīna „labu fīrbi“ III. eezīrna meerateefnešis nospreeda zeetumu uf 1 gadu un 4 mehnescheem un bej tam wehl 300 rubtu leelu naudas sodu. Šchis zilwels ar „labo fīrbi“ ir scho labi pašīstamais tīrgotajis Roberts Rīps, 46 gadus wezs un parahbija sawu libdsjūhtību tīfko at-zekojuščam zīrka direktoram Karlim Wolteram, islihdje-dams wīnam ar 300 rubteem naudas, kuras wajadsēja famafat dīšlsezekam par mahzito sīrgu atweščānu. Wīse jau nu buhtu bhijis toti labi, tad til tīrgotaja „labā fīrds“ nebuhtu tam peelaudu nemt no zīrka direktora til augstās „pagaidas“ — 50 rubtu par nedēli!

Pēe teesas apwainotais neledsās, la sinajis Woltera kunga spēedošos apstahllus, kufsch bej sīrgeem fawā zīrka maišes newareja pēlnit un ta til augstus procentus nemot tas gan esot dārijis nepareisi, bet — to wiensch isdārijis „bej apdomaščanās“. Teesa, protams, schahdu atwai-noschānōs ne-eewehroja un atfina, pehz stundas ilgās ap-spreeschānās, la tīrgotajis Roberts Rīps ir isdārijis augfo-ščānu, par to tam ari pašludinaja augščā mineto sodu.

No Wezmūščas. 29. septembrī muhsu lab-darības beedribā israhbtija behdū lugu 3 zehleendōs: „Aīsgahjeji.“ Lugas darbiba nēdibinata, tapēz ari nēspēhī slatitajem nekahda paleefošča uf farschģitās fadhīhwees gaitas pahrdomaščānu pamudinōšča eespaīda atstahst. Lugas iswehle bija ari wainīga, la dahšī wežakā atkeeri atteizās no libdspehleschānās. Israhde tomehr noriteja glūdi. Alteeri publiki nēbija taupijūchi. — Umpartes pagastis pēeweenots Wezmūščas pagastam. W.

No Leel-Cezawas. Swehtdeem, 22. sept. tifa notureis pēe weetejā bhānīzās frogā gada tīrgus. Sanka laika deht tas bija labi apmeklēts. Tifa ari gabats no weetejā frogā papus puses par labu „amīseeri“. Warejām dabut dīert, zil „ahdā leen“, isdanzotees un „ispuhtees“. Pluhščanās pēe mums ir parasta leeta; tīfko „galwina druflu eeslušt“, te ari eemešlu deesgan preešč tam. Un tas noteekas pat galweno pagastā lahrtībneeku resp. „stuh-manu“ slahibuhntē! — Pagastā eeredmu wehleschāna, kura dīhjumā notīks, ari muhs toti nodarbina un it ihpāschī wehl tos, kas grib par tahdeem palīkt. Šchee tad nu is-suhla pa „agentam“ resp. „balsu swebotajam“. Bet tā la muhsu pagastis ir deesgan prahws, tad brauzam ari pašchi, ihpāschī uf deenwīdeem, pēe muhsu brahkeem — Leišcheem, kuri tagad dīshwo tā fatot „weenās dīshres“. Teem, kuri

nēdser, pēefuhtram pa „sofij“. Pēe dešmineeku wehleschānās tadēht ari nēfatījamees uf gadeem un pagasta paradeem, bet wehlejam tahdus, kuri „patur lanti!“ — Muhsu puse plosas aīns sehrga, kura jau prahjuse dahču labu upuri. D—rs.

Rīgas pasta-telegrafa apgabala walde sīno, la Leel-Cezawas pasta nodata pahrwehstia par pasta-tele-grafa nodatu un la tur no 5. oktobra sahtot pēenem ari eefschēmes un starpantīstas telegramas.

No Zganiņas. Kā „Rev. Weob.“ wehstī, tad Arowalas muiščas mahjās notīfufe breesmīga sleplawiba, kurai par upuri kritūchi labdi 7 zilweki. Sedami ap-pulstien 12 nakti pa meščā zetu, kaudis ceraudījūchi, la labda meščā no zitam mahjam nomatūs stahwoscha ehla pīlnās leefmās. Glahbt nēla newarejūchi, lai gan no zitam 200 šoku atstātu stahwoschām mahjam tuhlin fahstrehjūchi kaudis. Wīsi bhīhnejuščees, la no degošās mahjās eemihneekem nēla ne dīrd, ne redi. Kad mahja nobeguse, tad fahhūchi pahrmelket drupas un atradūchi wīfu eemihneeku pušagrusduščas atleekas: fainneeka, fainneezes, wīnu 4 behrnu, no 1—7 gadu wezu un labdu fewu, kura tur pēdīshwojuse. Pēe libheem atradūščees sīrku paleeki, tā tad domajams, la wīsi mahjneeki jau tā ap pulstien 10 wakārā nonahweti, pahahri, warbuht nauđu prasot wīfadi moziti un tad mahjai pēelīkta uguns, zeribā, la zaur to tīks wīfās sleplawības pēhdās isīnhzīnatas. Kaudis runā, la tas ir sinataju darbs un la schis brees-mīgais darbs stahwot sakārā ar labdu scho pawafar isdāritu sleplawību. Nofeeguma weeta eeradēes ismeklēšanas teef-nešis un zerams, la wainīgeē pēlnitam sodam nēišbehģs. Ahtlahrtneē kaudis wīsi toti usbudinati. Wairat mahjās beđsinot wīfu nakti uguni.

Pēe raksta „Kam der, lai eewehro“ la papil-dinajums un pašlaidrojums lai noder sehloščas rīndinas. Runajot par pagasta teesu spēedumu pahrsuhdīščānu ape-lazijas lahrtībā „—de“ kungs stary zitu faka: „Apelazijas suhdība, kura eefneegta bej līkumu nosajījumu eewehroščā-nās, pēemehram, ja terminsch nokawets, t i k a i w e e n ā ehemplarā u. t. t., teel eefneedsejam atpafakuhstīta pēe sīnojuma.“ Šchis nu naw gluschi pareisi, jo atpafakuh-stama ir tilai tahda apelazijas suhdība, kura naw paraf-sīta waj naw eefneegta līkumīgā terminā, waj ari eefneegta zaur pīlnwaru, kufsch naw pīlnwaroti apelaziju pēenēti (Zīwil-Ustawa 755. pants). Turpreti apelazijas suhdība, kura eefneegta bej pēederīga slaita norastu, naw wis at-pafakuhstama, bet — pēemehrojotees Zīwil-Ustawa 756. pan-tam, — tilai atstahjama bej tahlaka wīseena un prahwīneeks usajīnams truhstloščos norastūs pēenēti 7 deenu laika, la to ari jau dahšōs atgadījums norahbījušī Rīgas-Wal-meeras meerteefnešču sapulze. Ari pīrmaji atgadījeenā prahwneeks wehl galīgi naw saudejis pahrsuhdības teefību, ja apelazijas suhdība tam atpafat atuhstīta, bet tas war luhgt to teesu, kura spēedumu par atpafakuhstīschānu de-wušt, lai atjaino apelazijas teefības terminu, bet tilai schi-nis atgadījums: 1) kad pēe apelazijas nenonahščānās terminā waj atpafakuhstīschānās nokawejums notīzis zaur suhtīschānu isdāroščo eerehdni, 2) kad aīstā-wejums zēfā notīzis zaur neparedseteem apstahleem. Luh-gums par termina atjainošānu un pahrsuhdība par at-jaunōschānās nepeelāschānu eefneedfami, pēemehrojotees pag. teef. Ust. II. d. 119. un 120. pantem, 7 deenu laika no apelazijas atpafakuhstīschānās blakus suhdīstību lahrtībā (Zīwil-Ustawa 778. un 779. pants) un Rīgas-Walmeeras meerteefnešču sapulzes zirkulars no 10. jūnija 1893. g. Nr. 10827.)

Tad „—de“ kungs faka: „Ja apelazijas suhdība teel pa pastu suhtīta, tad par eefneegschānās deenu teel usfātīis un pēenemīs datums, tad ta nodota uf pasta.“ Šche ari atrodas nepīlnība, kura war nowest pēe nepatīhlameem pahrspratumēem, jo z i w i l l e e t ā s, par kurām scho „—de“ kungs runā, nepēeteel, ja apelazijas suhdība libds termi-nam „nodota uf pasta,“ bet par tās eefneegschānās deenu eefstāmā ta deena, kurā ta sanemta p a g a s t a t e e f a i t u w a l a j ā p a s t a L o n t o r i. (Rīgas-Walmeeras meerteefnešču sapulzes zirkularpreeščrakstis no 28. jūlija 1892. g. Nr. 10563.) Krimināl leetās „—de“ kungam tairnība.

Tahlat „—de“ kungs pašlaidro: „Kriminālpahwās apelazijas suhdības eefneegschāna aptura spēeduma ispīldī-ščānu, turpretim z i w i l p r a h w ā s n e.“ labds isflaidrojums teel domat, la zīwilprahwās katris pagasta teesās spēedums bej laweschānās war tīkt ispīldīts, ween-alga, waj pret to pēenēta apelazija, waj ne; bet tas, kas gribetu turetees pēe schahdas līkuma tulkōschānās, dīhī ween sanahtru nepatīhlamā nēfāstānā ar pašstahwoschēem ta noteikumeem, jo ari zīwilprahwās līkumīga apelazijas suhdība aptura spēeduma ispīldīschānu libds tās galīgā ischētrīschānai, isnemot til tahdus spēedumus, kuri noteikti par eepreešč ispīldameem, jo pehz pag. teef. Ust. II. d. 134. pants I. punkta ispīldīti war tīkt tilai labdi pagasta teesu spēedumi, kuri gahjūchi līkumīgā spēhā waj kuri noteikti par eepreešč ispīldameem. Bet spēedums, pret kuru pēenēta terminā apelazija, wehl naw gahjis līkumīgā spēhā, la to gan katris, ari „neintelligents“ prahwīneeks

nojehts. Ceptreelšeja spreeduma ispidišana peelaišama tilai fenišchās atgadījumās, kas norāditi pag. teef. uft. II. d. 100. pantā, un ne žitadi, ka ween tad, ja ta noteikta pašā teefas spreedumā. — Pežs spreeduma fludinašanas wates nestahw pagasta teefas warā to noteikt par ceptreelš ispidamū; tāpat teefa beš fuhdsetaja luhguma newar spreedumu noteikt par ceptreelš ispidamū.

Runajot par lafaziņas fuhdšibam, „de“ lungeš ne- iščhīr luhgumūš par spreeduma jaunū zaurluhšochanu no luhgumeem par spreeduma lafaziņu un fala, ka lafaziņas fuhdšiba peelaišama starp žitu, „lad jauni falki teel at- rasti, kas pee spreeduma tairišchanas nebija sinami“ (punkts f ad 2) un „lad to dokumentu wilstochana teel panahsta, uš fureem spreedums dibinats“ (punkts g ad 2), galā noteit- dāms, ka lafaziņas fuhdšibu eefneegšchanas lahrība ešot glušči tahda pati, ka apelazijas fuhdšibu. Tā ka pee apelazijas fuhdšibu eefneegšchanas lahrības apraštīschanas „de“ lungeš min 14 deenu terminu, bet šche terminu nepeemin, tad nesinatājš waretu domat, ka ari luhgumeem par spreeduma atželšchanu aif eemešleem, kas mineti „de“ lungeš raksta f un g punktās, ari peemežrojš apelazijas fuhdšibu eefneegšchanas terminš — 14 deenas pežs spreeduma, — kas nebuht tā naw, jo šche punkti nepeeder pee lafaziņas fuhdšibas eemešleem, bet war buht tilai par pamatu luhgumam par spreeduma jaunū zaurluhšochanu, furešch pežs pag. teef. uft. II. d. 124. un 126. panteem peelaišchams, ja kriminalteefa atfinušt tos dokumentus par wilstoteem, waj tos leezineeku isfaziņumūš par nepatešeeem, uš fureem spreedums bija dibinats, un tas peenesams weena mehneščhā laikā, flaitot no tās deenas, lad kriminalteefas spreedums gabjis likumigā spēlā.

A. Lihziš.

c) No žitām Kreewijas pusem.

Peterburgā, ka „Now. Wrem.“ sino, drihšumā fahšchot braukt ar benzina motoru ekipaščam. Žau pagabjuščā pawasari Subtowšis un Woltowš luhgušči pil- sehtas domi, lai atkauj publiku wadat ar benzina motoru ekipaščam, tahdam, kuras newis no firgeem, bet no ben- zina motoreem teel uš preešču dšihtas, pa Rewski pro- spektu un uš falam. Pilsehtas walde atrada to par ee- spēhjamu un atlahwa luhdsejeem publiku wadat, ar to no- teikumu, ka par weščanu pa Rewski prospektu nedrihšt nemt wairal ka 10 lap. un par weščanu uš falam ne wairal ka 20 lap. no personas, ka ari ka wineem jae- wehro wist preeščchakši par brauščchanas lahrību pilsehtā un jamatšā wist nodokli, kuri atteežas uš sechaddeem pasah- lumeem. Sewehrojot to, ka benzina motori latru deenu pee ekipaščas ispilda feschu firgu weetu, pilsehtas walde nolehma nemt 24 rbl. par gadu no latras ekipaščas, reš- finot 4 rbl. no firga. Pilsehtas dome šcho nolehnumu apstiprinaja.

Peterburgā, ka „Birsch. Wed.“ sino, islikto behrnu patweršmes ešot glušči pahrpilditas un tanis mirstot daudš, lai gan behrnu apkopščana ne- ešot flitta. Bet behrnus jau nu reiš tā šaspeestus un daudšus weenas telpās audšinot — tee mirstot leelā flaitā. Daudšus aif telpu truh- luma patweršmes nododot kopschana uš lauteem, bet tur tee mirstot ne masatā mehrā, jo peenehmeji par teem mas to ruhpejotees. Peterburgas un Maštawas aplahrtines ešot tahdeem audsejameem behrneem pahrpilditas un daudši ar šcho weifalu dšenot rebes.

Cekščleetu ministrija, ka Kreewu laikraksti sino, peeprašijuse 2,758,129 rbl. preešč žihnas pret lipigām flimibam.

Cekščleetu ministrija, ka „Herolds“ sino, lituše fawām apahščeeštahdem isfinot semneekem, ka wifās walšis eestahdēs lihds 1898. gada 1. janwarim nemschot selta naudū pretim: pušimperialu par 7 rbl. 50 kap. un impe- rialu par 15 rbl.

Dšelsžela departamentu, ka „Pet. Wed. raksta, no 1897. gada 1. janwara faweenochot ar krona dšelsžela waldī sem nosautuma „Galwenā Kreew- wijas dšelsžela walde“. Šchis waldeš pahrsinā tad at- radišchotees tā krona, ka priwaidšelsželi.

Laušču flaitišchanas noluhsteem eekščleetu mi- nistrija atwehlejuše 1,530,507 rbl. (Herolds.)

Kreewijā nahloščā gadā atwehščchot 7 peensaim- neezibas stolas.

Krona mešču waldeš pahrsinā 1896. gada 1. janwarī pawisam atradās: 222,890,802 dešetinas mešču, no kurām nahš uš Ēiropas- Kreewiju: 108,970,540 dešetinas, uš Kaukassiju: 4,759,900 dešetinas un uš Watar- Sibiriju un Turgaju 109,660,361 dešetina.

Par tirdšneezibas floti. Pežs sinam, kuras fa- wahjis finantschu ministriš, muhšu juhreas tirdšneezibas flote fahšahw iš 530 twaikoneem un 2137 buwu lugeem. Šcho fugu leelā dafa atrodas abrejšs uhdēns un Melnā juhrea, majatā dafa — Baltā juhrea, pawisam 28 fugi. Dahygatā flotika fastopama Melnajā un Wlowas juhrea. Šcho fugu wehribas ir 57 proj. no wifu juhreas tirdšneezibas fugu wehribas. Uš 414 lugeem ir diplometi kapiteini. Twai- lonu leelakais flaits ir apdroščinats. No buwu lugeem apdroščinati — 165.

(Pet. Wed.)

Mišchni-Nowgorodas isstahdi no 28. maja lihds 30. septembrim pawisam apmellejuščas 991,033 personas, neeestlaitot goda weešus un tahbus, kam ee- ečas bikete preeščch wifa isstahdes laika. Ša ari šchos pehdejšs pee- flaita, tad apmelleitaju flaits sneegšees pahri par 1 miljonu. (Wolgaz.)

No Brest-Litowškas sino laikrakstam „Birsch. Wed.“ par sechadu reebigu laundaru darbu: weetejā jaun- ušbuhwetā Šchibdu luhgščchanas namā bija fwiniga deew- lalpoščana. It ihpafchi seewešču uš galerijas bija mil- sumš. Šcho apstahkli nu laundari isleetoja few par labu uš reiš eesautdamees: „deg! deg! uguns!“ Iščbeedētās see- weetes, sinams, ne domat nedomaja pahreežimatees, waj teescham kur uguns, tās steidsās pa laltu pa galwu uš trepju puš. Nebija wehl deesgan, ka fahžehlās leels trolšnis, druhšma, blahweeni, waimanas, paheluhša ari lola trepes widū pušču, tā ka seeweetes bira no augščas tairni semē. Sazehlās leela kaudse apahščā. Katastrofa wifās 15 mi- nutes. Kad prahti žil nešil apmeerinajās, redseja, ka 2 seeweetes noslahpuščas un 3 grubti eewainotās. Pa druhš- mas laiku laundari bija strahdajušči it beštaunigi raudami seeweetem nost gan rotas leetas, gan lalatus, gan žepures. Deemschehl teem laimejees pee laika nosušt. Buhtu wehl japeemin, ka sechadi blehšču šiki teel šaschahrt leetoti un gandrihš weennmehr tee ari isdodas, ka ari weennmehr žilwetu dšihwibas eet bojā.

Groiju turumā lahdam semneekam, wahrdā Wo- browškim, ir dehlš, kura gihmis drihš pežs dšimščchanas fahla apauht ar garu, fahlanu spalwu. Par šcho „lauwas sehnu“ dabuja sinat Berlīnē lahdas panoptikas ihpafch- neeki, kuri, ka „Warsch. Dn.“ sino, šchinis deenas šcho dabas břiħnumu parahšijuschu uš Berlini.

No Rostowas pee Donas sino laikraksti par sechadu aigrahbjochu un břiħniščhu atgadījumu. Pa eelu brauz lahdš augstās wiršneekš. Te tam nahš pretim diwi sehnt, gadus 10—12 weži, un apstahjuščees las sin to fala. Wiršneekš leel kutscheeram apturet firgu. Sehni luhdšas lahdū dahwanu. Dšizeers netur par wajaščigu teem to dot un leel kutscheeram braukt tahlal. Te tas isdšird lahdā sehna balš: „teht, teht, dod tatšču mau to!“ Iščahdas, ka 5 gabi atpafak aplahrtlejetaji — laundari wiršneekam no- sagušči ta dehlenu, kuru gan laikam isleetojušči preeščch udagu dahwanu fawahščchanas. Žagad, uš Rostowu at- westš, tas pašhšt fawu tehwu no balša. Ari tehws ee- fskatas fawa miħluta sejā un lez no rateem ahra, aplampj fawu deħlu un nesin no preeča to darit. Apsehđinajis deħlu few lihdsās, tās leel braukt steigščus ween uš mahju, kur nu ari mahši gaida preeča pilnas stundas.

No Rīgas.

Rīgas Latweešču beedr. sinibu komišija 4. oktobrī nohretā sehde starp žim ari paherunaja studentu stipendiju naudas isdališchanu. Nolehma isdalit 1230 rbl. Žurjewas krahšnešeja korporazija „Letonija“ dabum 300 rbl., Žurjewas weterinarinstituta mahžefti — 100 rbl., Žurjewas studentu pulžinšč — 100 rbl., lahdš Žurjewas students 75 rbl., Maštawas studenti — 125 rbl., Rīgas politehniki — 300 rbl., lahdš politehnikiš — 40 rbl., Peterburgas mahškšas akademijas un Stiegliza instituta mahžefti — 100 rbl., lahdš dailes mahškšineekš — 300 rbl., lahdš Peterburgas inšcheneeru instituta students — 50 rbl., Jaun- Alesandrijas instituta audšekni 40 rbl. Dr. Adams Butulš nodewis sinibu komišijai 50 rbl., lai tos parahšā lahrtibā peepreeščchot lahdam ahstneezibas studentam. Sa- gaidis peeprašijumūš deht seba pabalšta. Darām masurigos medijinas studentus uš to usmanigus.

Rīgas Latweešču Labdarības beedriba fwehtdeen, 6. oktobrī isrihšoja R. L. beedribas namā islo- sejumu par labu nabageem un R. L. L. beedr. meitemu skolai.

Rīgas pilsehtas teatri pagabjuščā sešonā pa- wisam eekenti 199,067 rbl. un 42 kap., isdoti turpreti 210,924 rbl. 24 kap. Tā tad bijis 11,856 rbl. 82 kap. leels istruhkums, kuru sešja teatra garanti. Māgās un spēhles honorarāš isdoti 115,187 rbl. 73 kap., algās par wafaras břiħwlaiku 15,472 rbl. 28 kap., benefiziantem 5565 rbl. 4 kap. u. t. t. Iščweenu israbbi žaurmechā ap- mellejuščas 1887./88. gadā 627,06 personas; 1888./89. g.: 621,05; 1889./90. g.: 601,00; 1890./91. g.: 590,00; 1891./92. g.: 518,00; 1892./93. g.: 541,00; 1893./94. g.: 538,00; 1894./95. g.: 571,00 un pagabjuščā 1895./96. g. 639,00 personas. — Nahloščās deenas pilsehtas teatri is- rahdis: treščadēn, 9. oktobrī: „Der Zigeunerbaron“; žetur- deen, 10. oktobrī: Paula Heišes „Hans Lange“; peekideen, 11. oktobrī: „Faust“; sešideen, 12. oktobrī: „Thielemann“; fwehtdeen, 13. oktobrī: „Mignon“; pirmdeēn, 14. oktobrī: „Thielemann“.

Par Tornašalnā pagaidam atrodoschos Walfas skolotaju feminara direktoru, ka „R. W.“ sino, eekščchot Palangas progimnaščas inspektoru Polšinstu un par Palangas progimnaščas inspektoru — Reweles Nikolaja I. gimnaščas inspektora weetas ispiditaju Bu- lowizku.

Rīgas pilsehtas Kara flaušibas komišija muhš lihds ušment fefošchu pasinojumu par 1896. gada lošču wifšchānu Rīgā: „Česautščchanas šaraktā atflahsta nolaiščchana, ka ari lošču wifšchana fahššees otrdeēn, 15. oktobrī 1896. g. p. l. fl. 8 no rihta, Seelās Gildes augščchahle un tiks turpinata treščadēn 16. oktobrī, p. l. fl. 9 no rihta.

Pežs tam wajaž eerasšees Rīgas pilsehtas kara flaušibas komišijā, kura atronas Mašajā Wūnštera eelā (Сборная улица) Nr. 2, wispirms wiseem teem, kuri naw dabujušči familijas apstahklu deht nelahda atweeglinajuma un proti:

žeturdeēn, 17. oktobrī: teem, kas no 1895. gada lošču wifšchanas uš gada laiku tikušchi atstahdinati, tā ari teem, kas ušfihmei listē sem lit. A.; peekideēn, 18. oktobrī: teem, kas šchi gada lošejumā ir iswiflufšchi numuru 1—100; festsdeēn, 19. oktobrī: teem, kas iswiflufšchi numuru 101—250; otrdeēn, 22. ok- tobrī: teem, kas iswiflufšchi numuru no 251—400; treščadēn, 23. oktobrī: teem, kas iswiflufšchi numuru no 401—550; žeturdeēn, 24. oktobrī: teem, kas iswiflufšchi numuru no 551—700; peekideēn, 25. oktobrī: teem, kas iswiflufšchi numuru pahri par 700, tad teem, kas hauda III. šchiras un beidsot teem, kas hauda II. šchiras atweeglinajumu; festsdeēn, 26. oktobrī: atflufšcheem ar II. šchiras atweeglinajumu un Šchihdeem ar I. šchiras atweeglinajumu, tā ari faw- walneekem, kuri pa otram lahgam jaismeklē; pirmdeēn, 28. oktobrī: pirmās šchiras atweeglinajumu dabuju- šcheem (krištigeem), lai fawemtu fawu semes fargu apleezibu.

Kara deenestā nonemto rekrufšchu no- fwehriņafschāna nolikta uš 1. nowembri 1896. g., kurā deenā teem p. l. fl. 9. no rihta jaeceronaš Rīgas pilsehtas kara flaušibas komišijā.

Pretubagoschanas beedribai, ka „D. Žtg.“ sino, nelaišis Augusts Žoachims fon Panders fawā testa- mentā norakstijis 1000 rbl.

Saglu apzeetinaščana. 28. sept. Suworowa eelā Nr. 45, militar-topografiskās mehriščchanas waldeš telpās 115. Wšasmas lahneeku pulka saldati Pawels Kor- newš un Wafkijš Nowofščilows, ar gorodowoja Nr. 96 un nahtsfarga Nr. 73 peepalihdšibu apzeetinaja un noweda uš eezirtna poliziju diwas sagtus, kuri bija atmuhšejuschī kanzeleju un tur mehginajušči isdarit fahdšibu. Pee ap- zeetinateem atrada lahdetu rewolweru, smagu nuhju un nafi un uš trepem lauschamo stangu.

— 30. sept. watarā lahdš pašhštams saglis, Tarafs Kirilows, eelaufās pa logu Benjamina Beyriča dšihwolkli, leelā Maštawas eelā Nr. 92, un tur gribeja isdarit fah- dšibu. Beyriča komišs un žiti māhjas eemihšneeki sagli wamanija un gribeja to apzeetināt; bet Kirilows tik sparigi pretojās, ka tilai ar nahtsfargu, nodakas ušrauga un pri- stawa pahhga peepalihdšibu to isdewās apzeetināt un no- wešt uš eezirtna poliziju.

Melaimes atgadījumi. 28. sept. pee multas waldeš semneekam Bernhardam Karwelis pee dšelšs islah- deščchanas žaur pašcha neusmanibu uštrita dšelšs steenis uš lahjas un to pahrlausa.

— Tai pašā deenā strahdneekš Karlis Likensfelds Kreewu-Baltijas wagonu fabrikā pee wagonu isbīhdiščchanas pahrlausa labo roku un tika nošubtiis uš flimnizu.

2. oktobrī Baltijas linu wehrtuwe, Riščinewas eelā Nr. 6, 26 gadus wežajai strahdneezei Billai Mubis pee maščhinas riħlojotees, žaur pašchas neusmanibu tika norauts kreišās rokas iħšchāks.

— 3. oktobrī Jelsera un Duberga saħgu fudmalās, uš II. Ganību dambja Nr. 2, 45 gadus wežais semneekš Žridrihs Kraštinsch eektuwa ar labās rokas pirtsteem sem saħga, kuri tika nogreesii.

— 4. oktobrī Šchaja Berlina saħgu fudmalās, Twaiķa eelā Nr. 35, 21 gadu wežo maščhiništu Alesandru Mūlleru žaur pašcha neusmanibu aifšehra ritena flhna, pee lam winam tika pahrlausita weena rola un diwas ribas un winšč til gruhit eewainotš, ka uš weetas nomira.

Peepešči miruschī. 29. sept. Suworowa eelā Nr. 20, fawā dšihwolkli peepeschī nomira mašpilsone Marija Strašdin, 62½ gadus weža. Melaitē flimoja ar krištamo flaiti.

— 3. oktobrī Dombrowšla saħgu fudmalās, Roju salās eelā Nr. 12, peepeschī nomira 59 gadus wežais strahdneekš Žahnis Strašdin, fahšs Kraštins.

— 4. oktobrī Matiša eelā Nr. 46 peepeschī nomira 50 gadus wežais pawahrs Zwans Rožinsch, kutsch tur pa nakti bija eegabjis. (R. P. P. A.)

Grahmatu galds.

Medakšijai peefubtiis sechadās jaunās grahmatas: 1) Dšejas no Birsneeku Latinas. Rīgā, 1896. Dru- lātas un dabujamas pee M. Katohšona. 2) Die wirtschaftliche Bedeutung von Sibirien. Von Dr. C. Ballo. Abdruck aus den Jahrbüchern für National- ökonomie und Statistik. Herausgegeben von Dr. J. Conrad, Professor in Halle a. S., und Dr. E. Gister, Professor in Breslau, in Verbindung mit Dr. Edg. Loening, Professor in Halle a. S. und Dr. W. Lexis, Professor in Göttingen.

- 3) Apšachu Zeštaba raksti. IX. Uf pilsehtu. Mafša 15 lap. Apgahdajušī Rigas Latv. Beedr. Sinibu Komissijas, Derigu gramatu apgahd. Nodala. Rigā, 1896. Drufajuschi Kalninsch un Deutšmans.
- 4) Apšachu Zeštaba raksti. X. Weštules is tehwijs. Mafša 15 lap. Apgahdajušī Rigas Latv. Beedr. Sinibu Komissijas, Derigu gramatu apgahd. Nodala. Rigā, 1896. Drufajuschi Kalninsch un Deutšmans.
- 5) Kristiģas tizības mahjiba. Pehz Dr. Mahrtina Lutera fakšima. Stokam un pašmahjibai sarakstijis J. Ehrmann, Lasdones mahjitaģis. Rigā. Drufajis A. fon Grothuss.
- 6) Wispahrigais Kalendars 1897. g. 3. Osola isdots. Zeštis — Wez-Weebalgā, 1896.

Rugneezjiba.

Sinas par Latweeschu fugeem. Ej-tik, kapt. Girtbahns, 6. sept. no Plymouthas iseedams un uf Stetini dodamees, 21. sept. faņneedis Swinemindi. Fuchs, kapt. D. Weide, 28. aug. Rigu astahdams, 20. sept. nonahjis Šviedhe. Bolly, kapt. Upsche, 20. sept. igahjis no Peterhead uf Dantsigu. Uppesgrilwe, kapt. Keepa, 21. sept. astahjis Charlestownu, uf Colbergu dodamees. Garam, kapt. Wilmans, 20. sept. posts no Sullis uf Ddensee. Wilhelm, kapt. E. Morig, 10. sept. Bidesfordu astahdams, 23. sept. faņneedis Foweb. Rinnaschen, kapt. Pagats, 24. sept. posts no Grantonas uf Kristianiju un Jupiter, kapt. Riels, tai pašā deenā igahjis no Grantonas uf Rigu. Zelotajs, kapt. Jakobsons, no Goly Island braukdams, 27. sept. nonahjis Swinemindē. Zwei Carl, kapt. R. Jakobsons, 26. sept. astahjis Stetini, uf Rencasili dodamees. Concordia, kapt. Jendse, no 20. sept. atrodas jēā no Leepajas uf Rencasili. Gulbis, kapt. Wellinsch, igahjis no Ahus uf Calmaru. Johannes, kapt. Sirmis, 30. sept. astahjis Rigu, uf Firth of Forth dodamees. Tapat Siwanus, kapt. Tomels, uf Kings Lynn, Anna Lina, kapt. Persons, uf Charlestownu, Anna Olga, kapt. Matujals, uf Aberdeenu. Noas, kapt. Augusts, 30. sept. poģees jēā no Peterburgas uf Great-Yarmouth. Zwei Carl, kapt. Jakobsons, kufsch 27. sept. bija igahjis no Stetines uf Rencasili, bhjis uf grants un ar awacihu 1. oktobri eegahjis Kopenhagenā. Europa, kapt. Reinwalds, 28. sept. astahjis Littlehamptonu, uf Fraserbourgh dodamees. Kursemneeks, kapt. Muzneeks, 10. sept. Rigu astahdams, 30. sept. nonahjis Šviedhe; tai pašā deenā scho ostu faņneedis Matheus, kapt. Kugeneeks, Emma, kapt. Martinfals, 26. sept. astahjis Irwint, uf Troon eedams. Mars, kapt. Breintops, 26. sept. igahjis no Billau uf Wentspiti. Adelheid, kapt. Seetinsch, igahjis no Kronstades uf Lūbeku. Christian, kapt. Sanfons, Wentspiti eeneem lahdiu uf Kopenhageni. Aurora, kapt. Matujals, atrodamees Klaipehdā, peenehmis lahdiu uf Dieppi. Capella, kapt. Kregerš, 12. sept. Kronschitai astahdams, 2. oktobri eegahjis Grangemouthā. Irbija, kapt. Dittmans, no Blaardingenes braukdams, 27. sept. nonahjis Rotterdamā. Masirbe, kapt. Jordanš, 6. aug. Arlangeshtu astahdams un uf Plymouthu eedams, 27. sept. peefehgelejis Niewe Diep, prowjanta labā. Julia Alide, kapt. Kalninsch, no Grangemouthas nahdams, 26. sept. faņneedis Kronschitai. Martinson, kapt. Martinfons, no La Plata upes (Amerikā) braukdams, jēā apstahdejees un 29. sept. eestidsees Palmouthā. Lembit, kapt. Dieks, 16. sept. Rigu astahdams un uf Southamptonu dodamees, 29. sept. metis enturu uf Elseners reida. Jupiter, kapt. ?, no semet-puses braukdams, 28. sept. gahjis Elsenerei garam. No Rigas igahjuschi Johannes, kapt. Sirmis, uf Firth of Forth, Otto v. Salis, kapt. Zeļijs, uf Gamleby, Alexander, kapt. Wihtols, uf Grangemonthu, Mars, kapt. Mehls, uf Rencasili, Jakob Catnarina, kapt. Rosenbergs, uf Angliju, Betlehem, kapt. Martinfons, uf Chatham. Willem, kapt. Salinsch, ar siwu lahdiu jēā no Baltās jūtras uf Peterburgu, 30. sept. strandests pee Dvinsholmas; lahdiņsch teel jaur glahšchanas iwakont no luga nonemts. (B. W.)

Peē Rigas līdš 7. oktobrim peenahjis 1501 fugis, igahjis 1481 fugis.

No ahxsemem.

Franzija. Wehl arween Parise ir usbudinata, wehl arween par zitu neto nerunā, kā til par „Keisara deenam” ween. Wiš ir ar meeru, wišem ir las atļijs, wiš preezajas par Keisara un Keisarenes laipnibu, par wimu tehwijs (Franzijas) nodrošchinatu politisku stahwofli. Šche pašneecšam wehl ihsumā dasčas šihlataš sinas par Wimu Majestatu eebraukšanu un usturechanoš Parise. 24. sept. ap pulstien 10 no rihša norihbeja pirmāis leelgabala šchahweens, sinodams, ka Augstee Zelotaji atbraukusch, tad Pariseeschu usbudinajams auga augdams. Arween tuwal un tuwal nahl dohji ruhžosčas stanas no Elisejas laukuma. Parahdas staistee republikas gardu pulki ar selta kiverem un gareem, wehja pliwinoschem spalwu pušakeem, nahl strehneeki uf šchimeku siģeem ween, nahl Afritas karewiji Spahi is Alschiras, turus til tadeht ween atkauza, lai tee pawaditu Zara eebrauzeenu. Wimu baltās drehbes, leelee turbani, garās plintes — wiš tas greešch uf sewi publikas wehribu. Un tad nahl ar seltu zauršchubtā mundeerā presidenta stakmeistars. Uš ta rati, kuroes sehšch Keisars, Keisarene un Fors. Šwardijas strehneeks pašlawneka mundeerā, ar farlano goda legiona lentu par kruhtim un ta leelo peezstuhaino swaigšni, ar melnahdas zepuri galwā, Wima Majestate isfatas til stakti, til peewižigi. Un blakam tam, seeboscha, staissta un daiša, smaidoscha Keisarenes Majestate baltā kreite, ar baltu saules fargu un plihwuri. — Rati ir gresni, tumšchi sli ar augsteem sudraba luktireem katra stuhri. No buša karajas farlanaš sība franaš. Uš wahgeem stahw tribs sulaini

gehrbti silās swahrtōs, farlanaš bitšas un baltās sība jekes ar leelām paruhšam galwā. Uš wahgu durwim presidenta Zera wahda pirmee burti. — Wisar spehlē musita, wifur atflan lomandas fauzeeni, karewiji atdod godu, publika gawile, damas wehdina ar labatas drahninam, kungi wihzina zepures gaisā, wifur redst issteptas rolas, wifur melnum melna kauschu juhra.

Laudis, kas sawā muhšchā daudj waldneeku swinigu eebraukumū redsejusch, atfihst, ka tamihdšiga tee it neta naw redsejusch. Išļiees, it ka ne Kreewijas Zars buhtu atzefojis Parisi apģemot, bet it ka karalis, kas wifu pašauli uswarejis, greeštos pee sawas tantas atpatai. — Stats bhjis leelists, krašchans, ne-aprakstams! Laiks bija wifu deenu kofsch. Bet kamehr Augstee Wezati tika til swinigi un strauji fagaibiti, kamehr Wimu Meitina, Leelkašei Dlgai bij attal sawi fagaiditaji, wiswairakš seeweeshi is lauku laudim, kas — lahdi 10,000 — fakrahjas pee dšelszeka stahjas Monparnafaš. Baltās, dahrgās drehbes tehrptu emma isnesā Leelkašei is wagona, kur to fagaidija augsti generati, presidenta nama un ahrlētu ministrijas eeredni, kā ari kraseeru pulks lihōf ar goda wakti. Leelkašei parahdija karewisko godu. — Laudis stakt apšweiza maso, nihsto Leelkašei. — Nonahjuschi Kreewu wehstneezibas namā, Wimu Majestates stedsās tuhlin tai istabā, kur Leelkašei Dlgā jau guleja sawā šchuhpuli.

Publika bija tā eemihlejusēs masajā Dlgā, ka otrā deenā Wimu Majestatem pa Parisi brauzot atstaneja weenmehr fauzeeni: „Vive la grande-douchesse Olga!” — „Vive la petite-douchesse!” („Lai dšimwo Leelkašei Dlgā! Lai dšimwo masā prinzešei!”) Šche fauzeeni aisgrahba toti Augsto Mahti.

Leelists ir bhjis ari tas briedis, kad Wimu Majestates fagaidijuschī flawenas, firmās Notre-Dame basnijas preešchā purpurā tehrptee augstee garidšueeli — šemgalwoji. Leelas burwis, kuras til ahrlahrejeōs gadijumōs teel wakā taistitas, tagad atdarjuschās un is ar tuhstoschām šwezem apģaisnotās basnijas pluhduschās Augsteeem Zelotajem Kreewu tautas dšeešmas stanas is wilsu ehrgelēm pretim.

Šwehto bilbes is marmora žiršas stahw mehmi, ka leezineeki is feneem, feneem laiteem. Uš lahda no selta lisenišchem Deewmahtes preešchā noslīb Winas Majestate lufā luhžschanā.

Igi un domās nogrimis nostatas Zars basnijas dahrgumu kambari, uf ehrlschu-kroni, kas 1800 gadus atpatai speeda Leela Tikumu Mahjitaja galwu, uf naglam, kas ta lahjas zaururba, uf krusā gabatu, pee ka Tas zeeta un mira.

Wezajā, flawenajā karala Rudwika XIV. usturechanaš weetā, Weršajā, Wimu Majestates apmelleja tureenes leelisto porjelana fabriku, kur ar gresni pušchotām lahšam beidsof aišbedfinaja dirwas leelas krašnis, kuras dega no weetas 60 stundu. Par krauteem, kas no šchim krašnim tiks isgatawoti, jau tagad daschi sola līdš 50 tuhstoschu franku (ap 19,000 rbl.).

Weršajas pils un winas apbrihojamee dahst ar sawām struhlu akam — nekad tee wehl nebija redsejusch til daudj goda un sproschuma, kā tagad, kur Wimu Majestates ar leelisto pawadonibu toš apmelleja. Līdš 2 miljoni žilwelu pildijuschī Weršajas eelas un laukumus.

Anglija. Pamasam fahš scho prahti apmeerinatees. Nesen tureenes ahrlētu ministrijas apalščsektetars Kerfens (Gurzon) isfaldrojis lahda runā, ka Armenu labā Anglijai esot teesibu deesgan to wisabi fargat un aistahwet, bet ne-efot teesiba Armenijas labad wispahrigu saru jelt. Weenigats, to Anglija warot darit, esot eet rolu rokā ar žitām lechwalstim un peerahdit, ka Anglijai ne-efot austrumōs patigi mehri, bet tās dšinellis esot tilai žilwelu nithlestiba. Kas atteejas uf „wezo wihru,” Gladstonu, tad nesen stipri ween parunaja, ka sultans to buhshot fuhdjet par lamascham. Newart leegt, ka nosautumi „leelas slepšawa,” „welns žilweta meesās” un tamihdšigi ir deesgan „kreptigi”. — Peemehri, kur ahxsemju waldineeki Anglu pawalšneekus par lamascham apšuhds un tur teesja zeetuma un naubas šodu nospreesch, ir jau bhjuschi pagahjuschā gadu šintena beigās.

Spanija. Žihna Kubā attal fahstufes. Dumpineeki, lahdi 5000, bhjuschi aplentuschī Spaneeschus Kaskorra, bet generalis Kastellanos peespedis toš atlahptees. Tagad Spanijai uf Kubas salas 186,000 saldatu. Uš jaumu gadu nahšchot wehl 40,000 Maht. Zau runā, ka ari ar Weiseru Spanija ne-efot meerā. Ta gribot jau peelahptees un dot Kubai pašchwaldibu, par kuras eewebeju tiksot eezelts pehrn „išbrahletais” maršchals Martinesš Kampofs.

Turzija. Armenu apģeetinaschana wehl turpinajas. Ari Jaunturkeem peenahuschas geuhšas deenas. — Bagateem Armenueem deesgan labi — Turki teem atnem til naudū un mantu un laišch wakā, neliskami toš ne zeetuma. — Konstantinopolē teektot ari šchad un tad useetas proklamajijas ar sarkam krahu uf melnām jehra ahdam rakstītas. — Un kas tas galvenatais: sultans gribot sawam 1870. gadā dšimuscham deklam Sellinam (kuru tas nodomajot ezejit par tronamantneeku un sawu pehžnahjeju, lai gan pehž trona mantoschanoš lahrtības wezafais familijas lozeliš paleel par sultanu) eeprejinat kristigu seewu no augstas lahrtias.

Indija weetam isžehlees bads. Uš pawafari, kā domā, tas tur stipri peenemšchotees. Zau tagad labības zenas pazehluschās breešmigi augstu. Waldiba sperot šofus, lai pehž eespehjas nowehrstu un masinatu bada breešmas.

Walejas wehstules.

- A. U.** — Met. Sanehmām. Patejamees. — Par „Starptaut. Lougr. Schenewā”, „Span. augst.” — ja.
- K. Sw.** — A. nōs. Širniģi patejamees par Juhšu laipnibu. Minetas sinas bija wajabšgas preešch lahda dšejolu krašjuma, kuru fahšlaha Swahrgulu Edwards un kura tas nodomajis eemektot labatos Latweeschu dšejolus ar to autoru ihšam biografištam stigem. Šchā dšejolu krašjumaš nōdomats usnemti no ilweena eewešrojama la Latwu dšejneela pa lahdeem dšejoleem.
- P. Kr.** — Or. L. U. W. — W. u. d. j. Kā redset, tad par jautumeem, kuru deht Juhšs pee mums greešufšees, jau „Mahjas Weeša Wehneeschrafsta” 8., 9. un 10. buktinās pašneegti šihlakti pašlādrojumi. Ar ministrijas stolas turja beigšchamū ween gan buhs eespehjamš estahtees til Rigas unter-officeru stola. (Salihš). „M. W. W.” 8. buktinju. Rec.

Tirgus sinas.

Rigā, 7. oktobrī 1896. g.

Rigas labības tirgus ari wifu pagahjuscho nedeļu usfurejas šingrā stahwofli. Peepražjumi ahxsemis nemanjšas; til linfehšas pehejās deenas tika mafšā mehtrā peepražitas; tomehr jenu sinā tās mafšuleet jehlās. Eewešrojot tagā d e j o pašantes labības tirgu stahwofli, jādama, ka labības zenas usfurejas šingras wāj pat wehl daudj māj jehlees. Katrā sinā par jenu tahlasu krišchamū agumirli nams lo baidites. No wisām malu malām nahš stahw par ne wisai tejamu wāj pat wahju rasku. Ineija, kura pehejōs gads labību uf Eiropas tigeem ihweba eewešrojamaš daubsumā, nerascha un daschōs apģabalē jau isžehlees bads. Tā tad labības štraume uf Eiropu no Indijas šchimbriščham neplušt. Tas kriht deesgan stipri swaru kausā. Ari Australijschā šhogas pawahje raskā. Wifu azis ruhpiģi rangas uf Argentinu, lahda buhs tās raskā, par kuru wehl truhst preečlofchi bregu sinu. Argentinas šcha gada labība til wehl nahšlaha gada fahsumā atšneegs Eiropas tirgus un warēs uš teem darit manamū ešpaudu wāj nu uf labo wāj šilto pušt jenu sinā. Bet līdš tam gan jau i sinas par Argentinuš plaujas žeribas kritis swaru kausā. Tomehr eewešrojot wifu žitu walstju labības rasku un labības tirgus stahwofli, Argentinas raskā, kaut it ta buhtu ferihšchi laba, til pahral nospeedoscha stahwofli neģajels, ja šchā sinā til it žiti awstahli neģofas jenam par šlitu. Seemel-Amerikas Sawenotās Walšis šhogas raskā, kā jau sinets wahjāta. Kweščhi upšahst labuma sinā — grandōs šlitakti. Šlapjais rudens laiks šipri kaitējis kartupeleem. Ari Anglijā un daschās žitās walšis šubrojas par kartupeļu bojā ešchamū jaur lahdu kartupeļu šlimbu. Šchis apstahšis pehejā nedeļā šipri weiznijas jenu pamaju pašfahšanos pašules labības tirgās. Rudens sehjas gan Seemel-Amerikas Sawenotās Walšis isdaritas pee laba laika, tā la šchimbriščham dohor labatās žeribas uf nahšoscha gada labu seemaju plauju. Bet līdš tam wehl tahli un daudj las war atgahitees. Anglu tirgēs manija tāpat pamaju jenu jehšchanoš. Leetainats laiks Anglijā toti stahwejot wehl neistufataji labību un to fahbojajot. Ari Franzijsā šemfopji šehšelojas par brankaimu laiku, kas aistahwejot jemes darbus rudeni. Labības zenas gan šingras, bet pahrbewejeem nahlas gruhri tās pašaugšinat; žirģeti tahdi kā atturigi un noģaiobot wehl šihlataš sinas par labības tirdšneezisto stahwofli, labības krašjumeem, rasku isnahsumu u. t. t. — Austrijā wispahri wideji raskā, kweščhi šem widejas. Ungarijsā kartupeļi šipri apstahbedi. Rumanijsā, Bulgarijsā un ari wispahri nemot Lurzijsā šhogas raskā isweufšees laba. Kreewija ta wispahri nemot wahjāta neta pagahju šchā gada. — Labības zenas Rigā šchimbriščham šchahbas:

- Rudš,** Kreewu, uf 120 mahzjūnu pamata mafšā 57—58 lap. pudā. Tendze: lufā.
- Kweščhi,** 123—128 mahzjūnu smagi Kreewu kweščhi mafšā 82—86 lap. pudā; 125—128 mahzjūnu smagi Kurfemes kweščhi mafšā 76—86 lap. pudā. Tendze: šingra.
- Meščhi,** šehšlanšchū, uf 160 mahzjūnu pamata mafšā 60—62 lap. pudā; Kreewu meščhi mafšā 62—64 lap. pudā; Kurfemes 105 līdš 110 mahz. fm. meščhōs dob 58—62 lap. pudā. Tendze: šingra.
- Aufas.** Labās gaischās aufas mafšā 65—72 lap. pudā; šchabwetas aufas mafšā 59—60 lap. pudā; Barizinas un Linwas-Šehģas aufas mafšā 60—62 lap. pudā. Tendze: šingra.
- Rinehšlas.** Štepuj šehšlas uf 87½, proģ. pamata mafšā 99 līdš 100 lap. pudā; parastis brahļa šehšlas mafšā 92—93 lap. pudā. Tendze: lufā.
- Linhšllu eelas rauhchi,** šahģeenes, mafšā 68—70 lap. pudā. Kreewu linhšllu eelas rauhchi mafšā 68—70 lap. pudā. Tendze: šingra.
- Saules puķu (šahģreščhu) sehšlu rauhchi** mafšā 58—60 lap. pudā.
- Sirni** mafšā 56—66 lap. pudā.
- Pupas** mafšā — lap. pudā.
- Klijas** pehri par 46—50 lap. pudā.
- Kanepes** mafšā 103 lap. pudā.
- Kanepaji** šingri.
- Vini.** Senas šingras. Ištli labēs šindōs par R (risti) un X R (šate rist) dob 41—42 rbl. birlawā; par Z K (žinfi) un X HD X (Pernawas „šofredanti”) mafšā 37—38 rbl. birlawā; par S P K (superior pištroni) un S F P HD mafšā 31—34 rbl. birlawā; par P K (pištroni) un P F P HD (šmaltee pištrondreiwanti) mafšā 25—27 rbl. birlawā; par P W (pištrahšhi) un P HD (pištrondreiwanti) mafšā 21—23 rbl. birlawā; par W (krahli) un HD (šofredanti) dob 19—21 rbl. birlawā; par D (dreiwanti) un L D mafšā 15—18 rbl. birlawā un par D W (dreiwantbrahšhi) un L D W dob 12—14 rbl. birlawā.

Parhtifas zenas Rigā:

lap.	lap.
Sweests, mahzjūnā . . . 25—28	Rebus, šchubnās wāj . . . 30—35
Galda sweests, mahzj. . . 30—35	tejnats, mahzjūnā . . . 10—15
Zublas gata, pobā . . . 170—200	Reščhi, štopā . . . 10—15
Behrščha gata, mahzj. . . 8—14	Reščhu puštraimi, štopā . . . 7—10
Šchahweta aitas gata, mahzjūnā . . . 8—10	Sirai, štopā . . . 7—12
Swaiga aitas gata, mahzjūnā . . . 7—10	Kalsteri žigorini, štopā . . . 5—6
Teļa gata, mahzjūnā . . . 10—17	Kurf. kweščhu bīhdleiti . . . 3
Šchahweta šchinkis, m. . . 15—20	mišti, mahzjūnā . . . 250—400
Šchahw. špekis, mahzj. . . 15—18	Bumbeeri, garnija . . . 15—35
Saši, gabalā . . . 70—100	Bruhšlens, štopā . . . 15
Štrinas, gabalā . . . 600—700	Wuhmes, štopā . . . —
Wifas, gabalā . . . 50—80	Šehrauschū (pišladschū) . . . 4—5
Zahli, pahra . . . 50—80	ogās, štopā . . . 4—5
Wibleni, gabalā . . . 25—60	Dehriwenu ogas, štopā . . . 5
Sofis, gabalā . . . 85—200	Beheriju ogas, štopā . . . 10
Kalshubeni, gabalā . . . —	Šehņes, bīwina . . . 8—12
Irbes, pahrs . . . 120—150	Štabbi lahpošti, štopā . . . 6—10
Reenti, gabalā . . . 100—120	Rahpoštu galwinas, 100 200—300
Peteri, pahrs . . . 120—150	Rahš, šchahwets, mahzj. . . 75
Kartupeļi, puhra . . . 60—75	Rahš, šwaigs, mahzj. . . 25—30
Kahli, puhra . . . 75	Swaigas renģes, 100 . . . 10—20
Burlani, puhra . . . 65	Šchahwetas renģes, 100 . . . 15—20
Gurki, 100 . . . —	Sutini, lahla . . . 70—100
Salds peens, štopā . . . 7—8	„Brelini”, lahla . . . 4—6
Pees peens, štopā . . . 10	Lihdātas (Wolgas u. t. t.) . . . —
Rupinatis peens, štopā . . . 10	maģri . . . —
Salds krehjumš, štopā . . . 20—26	Sandari, plauščhi, šarpes . . . 15—20
Salds krehjumš, štopā . . . 49—50	Wuhdas (weetejās) mrcj. . . 12—15
Dias, šchola . . . 80—100	Wehšchi, lahla . . . —
Šilpiti, štopā . . . 5—6	

Rudš uf 120 mahzjūnu pamata mafšā 59—60 lap. pudā. Tendze: šingrata.

Leepalā.

Mahjas Weesa Mehneschraaksta

desmitas burtuizās saturs:

1) Ragana. Dramatiska fantāzija pezdēs zehleend no Aspāšjas. — 2) Pabrlabojumu kredīts. Pehz Ba. Выводы „Меліопараміаі зречаніа“ no admolata R. Waltera. — 3) Dbe no Hotentotu dzejneta Sinam-Ualša. Tulltoja. — 4) Sibīrija. No Dr. phil. K. Ballošča (Turpinājums). — 5) Pēe jubras. Sapņojumi no R. Waltera. — 6) Svecfās semēs. No Anšberga (Turpinājums). — 7) Rā laudis prezās. Stahšs par Sibīrijas eerāšam no K. Kofilowa Tulltoja M. G. — 8) Kahds wahēds par fawwaleekēm un wīrsneeku labrtu. No A. Wīntera. — 9) Bīl laimīgs tas... Pehz Mīzlewīšča „Blogo temu, kto w tvojēj pamiēci utonie“. — 10) Pēe walodās tulltoja Sudrabu Edchūs. — 10) Sellenite. Romāns no Augusta Deglawa. (Weigas). — 11) Beimālā. Pehz Emīta Frīda no Swābrgulu Gwarda. — 12) Gābalīnēš is dīwēs. No nešinama autora. — 13) Anglu walodās tulltoja Purimū Karlīs (Seemel-Amerikā). — 13) Dašādī rāstī. — Paboni, fēwīšči fēwam un māšem. Sarāstījis dakteris K. Blau. Otrās stīpī papīlbinātis un pabrlabotīs īdewums. Rīgā, Brigadera Verga bāsarā) apgabdtā. 1895. Keitīfējis Dr. mod. R. Keepīnēš. — Dējas no Bīrsneeku Latīnas. Drulatas un dabujamas pēe M. Jafobsona, Rīgā. Kritīstī apstātījis Swābrgulis. — Janna latwīsta luga. — Anglu mīnīstru preefchneēs lōrds Sallēburu. Ar gībmetnī. — Morīz; Wīlums Drobīšās nomīrīs. — Starptautīstī eītīstō beedribu kongress Bīrītē. — Pafāšlepa-wības eemēstī. — Kamdehī jīwētī šubpō? — Kahds wahēds par Keīšchēm. Ar bīldēm. — Rundurīšču tauta. — Pīfēhtās walde no fēwēetēm ween. — Dīfēš wahrtu“ lanāls atwēhts 27. (15.) septēmbri. — Amu-Darjās eewādīšchana Kaspījās jūbrā. — Zelojums us polu sem udbēna. — Chuan Fernandēs fālas nogrīmūšchās. — Leelatās meteorītis pafaulē. — Leelīstīs dīmantā gabals. — Jannalee panāštumi papīra īndustrījā un papīra īstēotchānā. — Dašādī papīra īgatāwojumi. — Papīra īwēfīnīzā. — Wēfela lōla pāhrwēdrīchānā awīfē 145 mīnūtēs. — Kalīto wīfē. — Papīra rāšča un pātrejumi pafaulē. — Mūsīla tā dšēdīnāšchānās lībšēllīs. — Mūsīu bīdēs. — Grāmatu gātes. — Pafīnūmī. — Wīlēs: Seēdona (Proserpīnas, Pērfējōns laupīšchānā. (W fēwīšchās lapās). — Kaprī fāla Erenījās jūbrā. (W fēwīšchās lapās). — Trolgēnās udbēns trītums Swēdērijā. — Kugīs „Fram“ ledū. — Bēdējā Kreewu-Luču lara pēemīnēllīs Pēterburgā. — Anglu mīnīstru preefchneēla lōrda Sallēburu gībmetnē. — Dīwās Leīteēds no fēena grābīšchānās us māhju nāšlot. — Keīšču māhmuta fēchtēenās īswāltā. — Keīšču māhja Prūšījā.

„Mahjas Weesa Mehneschraaksta“ māhja „Mahjas Weesa“ abonenteem kopā ar „Mahjas Weesi“: Bēf pēesūtīšchānās 3 rbl. 85 kap. par gabu, ar pēesūtīšchānu 5 rbl. par gabu. Teem, kas naw „Mahjas Weesa“ abonenti: Bēf pēesūtīšchānās 2 rbl. 60 kap. par gabu, ar pēesūtīšchānu 3 rbl. par gabu.

Burtuizā māhja 30 kap.

Apstēlējumi un fludīnājumi top pēenenti: Grūsta Plātes drulatawā, Rīgā, pēe Pētera bāsnīzās un latrā grāmatu tīrgotawā.

Augstēenībā Dr. phil. **Arnolds Plātes**, „Mahjas Weesa Mehneschraaksta“ īdēwejs.

J. G. Muschke,

Terbatas eelā Nr. 18, Rīgā, S. Martīnsohna namā.

Porzelana, fajansa un kristāla pretščū noliktawa.

Lampas ar pēederumeem.

Melchjora un bronfa leetas.

Galda- un desert-nāšči, karotes, paplahtes (tehjbretēs) un daudš zītas prezēs.

Rupat īfnāhja manā apgabdtā un īr dabujama wīfās labāfās grāmatu pāhrdotawās:

Sieslak'a Kursemes un Wīdsemes Laika grāhmata 1897. gadam.

Saturs:

I. Tābelarīstā nodala.

Kreewu Keīsarīstāis namš. Romanowa gentēs walōneeki. Pāreīstīzigo kalēndārs. Gēwērojamī atgādījumi. Kursemes un Wīdsemes kalēndārs. Sēhīdu fēwīstī. Wērsēmju walōneeki. Kopu grūhīnībās un putnu pērfēchānās kalēndārs. Sātēmpelmarlās. Telegrafā māhja. Tīrgī Kursēmē un Keīšchōs. Tīrgī Wīdsemē.

II. Pēelītums.

1) Wēdrpēle. Mopāšana nostāhstīnēš. Latwīstī no J. S., ar bīldēm. 2) Sīhtumi. 3) Pādōma dēwejs pēepēfchōs nelāimēs atgādījūmōs. Pehz profējōra Dr. Fr. von Gēmārča. 4) Jōki ar bīldēm. 5) Spozīgā echna. Dīhwāins pēedīwōjums us dīfēzēlā. 6) Jōki ar bīldēm. 7) Par gāīsa spēdeem. 8) Suduse laime. Dējōls no Wādelāīšchā. 9) Wēlchā saglīs. Stahšs ar bīldēm, no E. A. Schrōdera. 10) Sīhtumi. 11) Derīgī padōmī. 12) Sīhtumi. 13) Jōki ar bīldēm. 14) Adrēfēs. 15) Sūtīnājumi.

III. Wīlchū pēelītums.

Suduse laime.

Māhja 10 kap.

Dabujama Rīgā J. G. Sīchmana un W. Melīna un beedr. Igu grāmatu pāhrdotawās ar tāhdu pāšču rabatu tā pēe manīn.

G. Landsberga, agrak Sieslak'a drulatawā, Jelgawā, Keelajā eelā Nr. 20.

Dīšparus no 5 lap. **Zehstis!** **Sihda** dīšparus.

Rupat no jaunā dabuju:

Kreetnu wadmalu wīfādōs mūstūrōs par 90 kap, dīwī arščīnās platu.

Siltus gultas segus stahšōs mūstūrōs par 2 rbl. 25 kap.

It stahstus leelus pārka-lakatus.

Dahnu kashoku un mantelu drehbi, 2 1/2 oelktīs platu, no 85 kap. fāšlot; par 1 rbl. 20 kap. jau wīfai kreetnu, stīpū drāhnu.

Labu sorti sihda wati.

Pāhrdotu weenīgī bēf prōjenteem, bēt jau pēe māsakeem pīrtumeem lehtakās zenās.

Augstēenībā

Leetus fargus. G. Heinke. Kāščoka krahgābdās.

Kas jauns?

„Triumfa spodrums“

gobalgōts 1. septēmbri 1896. g. Bērlīnē, Bīfēlē un Mārsēlā ar sēlta mebaku, īr jāunakāis, labākāis, tībroščakāis un pāhrstēdīfōščakāis, patīhāmākāis no wīseem metala spōdrīnāšchānās lībšēlkeem.

„Triumfa spodrums 5183“ pudelītēs par 25 kap. dabujams wīfās leelākās apteekā pretščū pāhrdotawās.

General-wēetnēzība un noliktawa leelumā: **Deubners un Neumanns,** leelā Rehīnū eelā Nr. 47.

Sw. Peterburgas

logu stiklu,

wīfādōs leetojamōs leelumōs, pēhž mehra pēegreejū par fabrikās jēnam tā arī

glahsneeku dimantu pēedāhwa lehti

D. Idelsacka spēegēlu un logu stīklu magasīna, Teatra bulwarī Nr. 7, pretīm teatrim.

Rīgās dšēfšleetawās un maščīnu fabrikās fābeedriba agrak

Noliktawa: Karla eelā Nr. 11, pretīm Luluma-Jelgawās dšēfšjēta wofsalam.

Felser & Co. Fabrika: Aleksandra eelā Nr. 184.

Rīgā, pēedāhwa

jannās kulmaščīnās ar rokām waj gehpeli dšēnāmas.

Schām jāunām kulmaščīnām īr kustināms trumula mantelīs, lursch pats no fēwis zēlās, tīlībš lūlot lōla gabalī, almenī u. t. t. eelkūstī lūlamā trumulī; jaur to fēwēchās dāfās wēglakt wār jaurī tīkt un top kulamas stīfēs trumula lūščhānā atūreita. Lībš ar to atronās pēe schām jāunām maščīnam īpāščās patent-kulstīstēs, luras tībratī grāudūs īstāi un wīnūs nepābrēkt un top īpāščī wātrā īstāts, nelā ar wēenlāpēschām lūstīstēm.

Tābātī pēedāhwojam:

Puzmaščīnās, hefšēlu maščīnās, kartupēlu un rahzēnu greejējus, wīfadūs arklus u. t. t. Superfosfatus, kausu mīstus.

Lokomobiles un kulmaščīnās ar twāika spēhlu no Rīchard Garrett & Sons Anglījā, pēhž jāunākām konstrūzījam.

Apstēlējums pēe laika us 1897. gadā leetojamām

weifala-grāhmata

īstūhšās papīra, rāstīnam-, sīhme-jamū- pēederumu pāhrdotawa

leelumā un masumā, konto-grāmatu un konwertu fābrīka no

August Lyra.

Krahli Kamarin, Rīgā, apteekā pretščū, fīmītalīju un krahju pretščū noliktawa, leelumā un masumā.

Mūlīna krahjas, Krahju koki, malti un wīhletī.

Krahju koku ekstrakti, Mahlderu krahjas.

Kimīkalījas papīra, stīklu, seepju un spīfēšču fabrilam.

Kimīkalījas fotografīstēem un medīzīnīstēem nolūbleem.

Ēsterīskās ektās, Sautšmarščōščās efenzēs.

Toaletes seepes u. t. t.

Laimīgs zilweks,

tas wāselīnu pāhštī. Lās derīgš kaitam jīwēlam tā arī preefch lōpeem, leetam un maščīnam un wīfām jītām eētāīsem. Šchō derīgo wāselīnu tagad wār eegābdāt jē lehti. Agrakī māhja 12 rublūs pudē, bēt tagad eš wīnu pāhrdotu par 4 rbl. pudu, lursch lōti labī tībrītīs, īstātas tā mebus un īr bēf lāhdās smāščās. Tāpat arī pēedāhwojū melnu wāselīnu preefch fīrgu nageem un āhbas leetam.

J. Lotto, Rīgā, Keelajā Kāleju eelā 29 un Jāuna eelā 16.

Wīfādās Amerīkās lōtī stīpras solū āhdās īf Pēterburgās un Rīgās fabrilam par 48—60 kap. māhž, pāstā-āhdās par 44 kap. māhž, pagatāwōtās wīhreeščū kamaščū wīrfās labu sortī par 19 rbl. duži un fēwēschū kamaščū wīrfās 6 zoll. gumījam par 10 rbl. duži, tā arī bāščhābās zītās āhdās pēedāhwa

J. Behrsinš, Jelgawās Abreīgā, Almenū eelā Nr. 18.

Wēlospēdīstēem

baru sīnamū, tā īslāboju fābojātus wēlospēdūs lībš ar pāhrtrūhstūschū pneumatīl-gumīju. Tāpat arī pāhrplīhstūschō gumīta galōščās īslāboju par mehrenām jēnam.

Bērsjōnē. Wēlospēdīstē **J. Šferkals.**

RIGER TRABRENN VEREIN.

Rīgās rīfšhotāju beedriba.

Abřkahrteja skreeschānās swebtēen, 13. oktobri, pulst. 1/2 pēhž pūsd.

Wīketēs epreēfch dabujamas pēe Otto Schwarz un wēefnīzā, „Hōtel Imperial“. Māhja: lōšča, 4 fēbdēktī 4 rbl. 40 kap, trībīnās 1 rbl. 10 kap., fēbdēktī 50 kap. un stāhweetas 20 kap.